

Про Погодження проекту рішення міської ради «Про Програму економічного і соціального розвитку м.Запоріжжя на 2020 рік»

Відповідно до ст. 27 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», виконавчий комітет Запорізької міської ради
ВИРІШИВ:

1. Погодити та подати на розгляд сесії Запорізької міської ради проект рішення міської ради «Про Програму економічного і соціального розвитку м.Запоріжжя на 2020 рік».

2. Контроль за виконанням рішення покласти на заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради Малиш В.І. та директора департаменту економічного розвитку Запорізької міської ради Новак Н.В.

Міський голова

В.В.Буряк

**Пояснювальна записка до рішення виконавчого комітету міської ради
«Про Погодження проекту рішення міської ради «Про Програму
економічного і соціального розвитку м.Запоріжжя на 2020 рік»**

Програма ґрунтується на аналізі фактичних показників економічного і соціального розвитку м.Запоріжжя за попередні роки та на оцінці економічної ситуації в місті, яка очікується на кінець 2019 року.

У Програмі визначено пріоритетні напрямки, проблемні питання, цілі, завдання, та очікувані результати розвитку міста на 2020 рік.

Основними пріоритетними напрямками на наступний рік визначено:

- розвиток ресурсоощадної та енергоефективної системи життєзабезпечення міста;
- розвиток зручної системи транспортного сполучення;
- створення безпечного, облаштованого та доступного міського середовища;
- покращення місцевого бізнес-клімату, вдосконалення місцевої інфраструктури розвитку і підтримки МСП, реалізація державної політики у сфері обслуговування;
- формування освітнього та культурного простору, що відповідає сучасності;
- оптимізація системи охорони здоров'я та соціального захисту;
- поліпшення екологічної ситуації;
- розвиток туристичної галузі.

У 2020 році Програмою передбачено досягнення наступних показників соціально-економічного розвитку.

Обсяг реалізованої промислової продукції по місту в 2020 році прогнозується на рівні **150,7 млрд.грн.** що на **3,3%** більше в порівнянні з очікуваним виконанням у 2019 році (145,9 млрд.грн).

Загальний фонд оплати праці в 2020 році прогнозується збільшити на **13,2%** до **32,72 млрд.грн.** у порівнянні з очікуваним за 2019 рік (28,9 млрд.грн.).

Середньомісячна заробітна плата штатного працівника у порівнянні з 2019 роком збільшиться на **21,0%** до рівня **13 431,0** грн. Очікуваний показник за 2019 рік становить 11 100,0 грн.

На **9,0%** прогнозується збільшити **обсяг роздрібного товарообігу** підприємств (основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля) до **22,2 млрд. грн.** (у розрахунку на одну особу - на **10,1%** до рівня **30,58 тис.грн.**).

Прогнозний **обсяг реалізованих послуг** збільшиться на **5%** у порівнянні з очікуваним за 2019 рік до рівня **12,6 млрд.грн.** (у розрахунку на одну особу збільшення планується на **6%** до рівня **17,3 тис.грн.**).

У 2020 році прогнозується зростання кількості **малих підприємств** на **3,5%** (до **9310 од.**), **середніх підприємств** на **3,9%** (до **343 од.**), **фізичних осіб-підприємців** на **2,5%** (до **37688 осіб**).

До бюджету міста прогноуються надходження від:

- **приватизації** комунального майна не менш, ніж **3,0 млн.грн.**
- **орендної плати** за об'єкти права комунальної

власності міста не менш, ніж	13,0 млн.грн.
- продажу земельних ділянок	4,5 млн.грн.
- плати за землю	910,0 млн.грн.
- коштів пайової участі	6,5 млн.грн.

Надходження **прямих іноземних інвестицій** в економіку м.Запоріжжя прогнозується на рівні очікуваного показника в 2019 році – **10,5 млн.дол.США.**

Прогнозується зростання **експорту** товарів на **4,3%** до очікуваного виконання в 2019 році та збільшення обсягів **імпорту** товарів на **6,0%**.

У 2020 році планується впровадження **енергозберігаючих та енерго-ефективних заходів** на об'єктах бюджетної сфери, житлового фонду та комунальних підприємств міста в рамках реалізації Муніципального енергетичного плану м.Запоріжжя та реалізація заходів, спрямованих на зменшення викидів шкідливих речовин та парникових газів.

Так, планується початок реалізації комплексного проєкту з термомодернізації 60 будівель бюджетної сфери (I черга) із залученням кредитних коштів Європейського інвестиційного банку та проєкту термореновації 40 будівель бюджетної сфери із залученням кредитних коштів Німецького банку розвитку KfW; здійснення реконструкції системи теплозабезпечення зі встановленням ІТП у будівлях житлової та бюджетної сфери (97 об'єктів) у рамках цільових екологічних (зелених) інвестицій за рахунок коштів державного бюджету.

Так само, планується закупівля 10 електробусів для заміни дизельних автобусів ЗКПМЕТ «Запоріжелектротранс» за рахунок коштів державного бюджету, отриманих від продажу одиниць (частин) установленної кількості викидів парникових газів, та коштів бюджету міста на умовах співфінансування.

Упродовж 2020 року планується здійснювати будівництво, реконструкцію та ліквідацію аварійного стану об'єктів комунальної власності, насамперед - соціально-культурної та житлово-комунальної сфери, реконструкцію та капітальний ремонт вулично-шляхової мережі, продовження розвитку аеропорту, впровадження програми «Безпечне місто» та подальшу оптимізацію транспортної інфраструктури міста.

Планується створити філію Центру надання адміністративних послуг у Хортицькому районі та розширити перелік надання адміністративних послуг суб'єктам звернень.

У наступному році планується забезпечити виконання програм у гуманітарній сфері й у галузі соціального захисту населення та впровадження системного муніципального маркетингу і промоції туристичної привабливості міста.

Про Програму економічного і соціального розвитку м.Запоріжжя на 2020 рік

Керуючись Конституцією України, Законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», Постановою Кабінету Міністрів України від 26.04.2003 № 621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проекту державного бюджету» Запорізька міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Програму економічного і соціального розвитку м.Запоріжжя на 2020 рік (додається).

2. Контроль за виконанням рішення покласти на заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради Малиш В.І. та постійну комісію міської ради з питань соціального та економічного розвитку, бюджету і фінансів (Божко Р.А.).

Міський голова

В.В.Буряк

Проект рішення підготовлено департаментом економічного розвитку
Запорізької міської ради

Директор департаменту
економічного розвитку міської ради

Н.В.Новак

Пояснювальна записка
до рішення міської ради «Про Програму економічного і соціального
розвитку м. Запоріжжя на 2020 рік»

Програма ґрунтується на аналізі фактичних показників економічного і соціального розвитку м. Запоріжжя за попередні роки та на оцінці економічної ситуації в місті, яка очікується на кінець 2019 року.

У Програмі визначено пріоритетні напрямки, проблемні питання, цілі, завдання, та очікувані результати розвитку міста на 2020 рік.

Основними пріоритетними напрямками на наступний рік визначено:

- розвиток ресурсоощадної та енергоефективної системи життєзабезпечення міста;
- розвиток зручної системи транспортного сполучення;
- створення безпечного, облаштованого та доступного міського середовища;
- покращення місцевого бізнес-клімату, вдосконалення місцевої інфраструктури розвитку і підтримки МСП, реалізація державної політики у сфері обслуговування;
- формування освітнього та культурного простору, що відповідає сучасності;
- оптимізація системи охорони здоров'я та соціального захисту;
- поліпшення екологічної ситуації;
- розвиток туристичної галузі.

У 2020 році Програмою передбачено досягнення наступних показників соціально-економічного розвитку.

Обсяг реалізованої промислової продукції по місту в 2020 році прогнозується на рівні **150,7 млрд.грн.** що на **3,3%** більше в порівнянні з очікуваним виконанням у 2019 році (145,9 млрд.грн.).

Загальний фонд оплати праці в 2020 році прогнозується збільшити на **13,2%** до **32,72 млрд.грн.** у порівнянні з очікуваним за 2019 рік (28,9 млрд.грн.).

Середньомісячна заробітна плата штатного працівника у порівнянні з 2019 роком збільшиться на **21,0%** до рівня **13431,0 грн.** Очікуваний показник за 2019 рік становить 11100,0 грн.

На **9,0%** прогнозується збільшити **обсяг роздрібного товарообігу** підприємств (основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля) до **22,2 млрд. грн.** (у розрахунку на одну особу - на **10,1%** до рівня **30,58 тис.грн.**).

Прогнозний **обсяг реалізованих послуг** збільшиться на **5%** у порівнянні з очікуваним за 2019 рік до рівня **12,6 млрд.грн.** (у розрахунку на одну особу збільшення планується на **6%** до рівня **17,3 тис.грн.**).

У 2020 році прогнозується зростання кількості **малих підприємств** на **3,5%** (до **9310 од.**), **середніх підприємств** на **3,9%** (до **343 од.**), **фізичних осіб-підприємців** на **2,5%** (до **37688 осіб**).

До бюджету міста прогноуються надходження від:

- **приватизації** комунального майна не менш, ніж **3,0 млн.грн.**
- **орендної плати** за об'єкти права комунальної

власності міста не менш, ніж	13,0 млн.грн.
- продажу земельних ділянок	4,5 млн.грн.
- плати за землю	910,0 млн.грн.
- коштів пайової участі	6,5 млн.грн.

Надходження **прямих іноземних інвестицій** в економіку м.Запоріжжя прогнозується на рівні очікуваного показника в 2019 році – **10,5 млн.дол.США.**

Прогнозується зростання **експорту** товарів на **4,3%** до очікуваного виконання в 2019 році та збільшення обсягів **імпорту** товарів на **6,0%**.

У 2020 році планується впровадження **енергозберігаючих та енерго-ефективних заходів** на об'єктах бюджетної сфери, житлового фонду та комунальних підприємств міста в рамках реалізації Муніципального енергетичного плану м.Запоріжжя та реалізація заходів, спрямованих на зменшення викидів шкідливих речовин та парникових газів.

Так, планується початок реалізації комплексного проекту з термомодернізації 60 будівель бюджетної сфери (I черга) із залученням кредитних коштів Європейського інвестиційного банку та проекту термореновації 40 будівель бюджетної сфери із залученням кредитних коштів Німецького банку розвитку KfW; здійснення реконструкції системи теплозабезпечення зі встановленням ІТП у будівлях житлової та бюджетної сфери (97 об'єктів) у рамках цільових екологічних (зелених) інвестицій за рахунок коштів державного бюджету.

Так само, планується закупівля 10 електробусів для заміни дизельних автобусів ЗКПМЕТ «Запоріжелектротранс» за рахунок коштів державного бюджету, отриманих від продажу одиниць (частин) установленої кількості викидів парникових газів, та коштів бюджету міста на умовах співфінансування.

Упродовж 2020 року планується здійснювати будівництво, реконструкцію та ліквідацію аварійного стану об'єктів комунальної власності, насамперед - соціально-культурної та житлово-комунальної сфери, реконструкцію та капітальний ремонт вулично-шляхової мережі, продовження розвитку аеропорту, впровадження програми «Безпечне місто» та подальшу оптимізацію транспортної інфраструктури міста.

Планується створити філію Центру надання адміністративних послуг у Хортицькому районі та розширити перелік надання адміністративних послуг суб'єктам звернень.

У наступному році планується забезпечити виконання програм у гуманітарній сфері й у галузі соціального захисту населення та впровадження системного муніципального маркетингу і промоції туристичної привабливості міста.

Директор департаменту
економічного розвитку міської ради

Н.В.Новак

**Програма економічного і соціального розвитку
м.Запоріжжя на 2020 рік**

м. Запоріжжя

ЗМІСТ

Паспорт Програми	3
Вступ	4
I. Інформація про виконання Програми економічного і соціального розвитку м.Запоріжжя за 2019 рік	6
II. Головна мета та пріоритети економічного і соціального розвитку міста на 2020 рік	20
1. Створення умов для підприємництва та креативної економіки	20
1.1. Промисловість та інвестиційний розвиток	20
1.2. Підприємництво та регуляторна діяльність	22
1.3. Система надання адміністративних послуг	22
1.4. Розвиток ринкової інфраструктури	23
1.5. Розвиток туристичної галузі	24
2. Створення умов для зручної, безпечної та креативної урбаністики	26
2.1. Житлове господарство	26
2.2. Благоустрій міста	27
2.3. Розвиток транспортної інфраструктури	28
3. Створення умов для високої якості життя	29
3.1. Охорона здоров'я	29
3.2. Освіта	31
3.3. Культура	32
3.4. Фізична культура та спорт	33
3.5. Соціальний захист	34
3.6. Підтримка сім'ї, молоді та дітей	36
3.7. Зайнятість населення та заробітна плата	38
3.8. Охорона праці	39
4. Створення умов для покращення довкілля та ресурсозбереження	40
4.1. Охорона навколишнього природного середовища	40
4.2. Розвиток ресурсощадної та енергоефективної системи життєзабезпечення міста	41
4.3. Техногенна безпека	42
III Джерела фінансування та матеріальні ресурси міста	44
1. Реалізація основних напрямків бюджетної та податкової політики	44
2. Фінансовий стан комунальних підприємств міста	45
3. Управління майновими ресурсами комунальної власності міста	46
4. Територіальний розвиток міста та регулювання земельних відносин	47
5. Закупівля товарів робіт та послуг для потреб міста	48
Додаток 1. Основні показники економічного і соціального розвитку м.Запоріжжя на 2020 рік	
Додаток 2. Перелік місцевих програм, які передбачається фінансувати у 2020 році	
Додаток 3. Перелік інвестиційних проєктів, які передбачається фінансувати у 2020 році	

ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

1. Назва: «Програма економічного і соціального розвитку м.Запоріжжя на 2020 рік» (далі - Програма).

2. Підстави для прийняття рішення про розроблення Програми:

Програма економічного і соціального розвитку м. Запоріжжя на 2020 рік розроблена на виконання ст.143 Конституції України, ст.27 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та враховує основні напрямки Стратегії розвитку міста Запоріжжя до 2028 року та Плану заходів з її реалізації на 2018-2020 роки.

Методичною основою розроблення Програми є Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» та постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2003 № 621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проекту державного бюджету».

3. Замовник Програми:

Запорізька міська рада.

4. Розробники Програми:

Департамент економічного розвитку міської ради за участю виконавчих органів Запорізької міської ради.

5. Виконавці Програми:

Департаменти, управління, відділи та районні адміністрації Запорізької міської ради, Запорізький міський центр зайнятості, комунальні підприємства міста.

ВСТУП

Програма економічного і соціального розвитку м. Запоріжжя на 2020 рік розроблена департаментом економічного розвитку міської ради відповідно до чинного законодавства України з урахуванням напрямків розвитку країни та пропозицій виконавчих органів Запорізької міської ради.

При розробці Програми враховані:

- прогнозні показники економічного і соціального розвитку, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 11.07.2018 №546 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2019-2021 роки»;
- стратегічні цілі та напрями розвитку, передбачені Стратегією розвитку міста Запоріжжя до 2028 року, затвердженою рішенням міської ради від 20.12.2017 № 57.
- заходи з реалізації Стратегії розвитку міста Запоріжжя до 2028 року, затверджені рішенням міської ради від 30.05.2018 №30.

Програма розроблена на основі комплексного аналізу економічного і соціального розвитку, існуючих тенденцій, які очікуються на кінець 2019 року та прогнозних оцінок щодо розвитку міста.

З урахуванням результатів розвитку міста, наявних проблем, нагальних потреб і можливостей міського бюджету, Програмою визначено пріоритети, проблеми, цілі, основні завдання та очікувані результати від реалізації соціально-економічної політики міської влади.

Завдання і заходи, передбачені Програмою, будуть фінансуватися за рахунок коштів бюджету міста, державного бюджету, підприємств та інвесторів, а також інших джерел фінансування в межах чинного законодавства. Планові показники на виконання власних повноважень передбачаються у відповідних міських цільових програмах по кожній галузі.

Програма реалізовуватиметься шляхом тісної співпраці органів місцевої влади, депутатського корпусу та громадських організацій

У разі потреби, в процесі виконання Програми, за пропозиціями виконавчих органів ради та при уточненні бюджету м.Запоріжжя на 2020 рік, вноситимуться зміни та доповнення.

Упродовж року забезпечуватиметься реалізація завдань і заходів Програми та надаватиметься інформація про хід її виконання територіальній громаді міста та міській раді.

1. Інформація про виконання Програми економічного і соціального розвитку м.Запоріжжя за 2019 рік:

У 2019 році робота виконавчих органів міської ради спрямовувалася на розвиток усіх галузей господарського комплексу міста, підвищення економічної активності, подальший розвиток малого та середнього бізнесу, забезпечення зайнятості населення, підтримку його найуразливіших верств, доступ до якісних соціальних послуг, забезпечення безпеки життєдіяльності, підтримку сім'ї, дітей та молоді тощо.

Упродовж 2019 року підприємства міста виробляли більше третини всієї української сталі та прокату чорних металів, 20% чавуну, близько 10% металоконструкцій та коксу.

За 9 місяців 2019 року обсяги промислової продукції по Запорізькій області зменшилися на 4,2% (індекс промислової продукції – 95,8%).

Обсяг реалізованої промислової продукції в місті за 9 місяців 2019 року становив 104,3 млрд.грн. (70,5% до обласного показника та на 11,0% менше, ніж у відповідному періоді 2018 року), у розрахунку на одного мешканця показник становив 142,1 тис.грн.

За основними галузями промисловості обсяг реалізованої промислової продукції становив:

- металургія – 54,5 млрд.грн. (на 16,3 % менше);
- машинобудування – 12,35 млрд.грн. (на 21 % менше);
- харчова промисловість – 10,6 млрд.грн. (на 1,3% більше);
- постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – 9,5 млрд.грн. (на 3,3 % більше).

Місто має чітко визначену експортну орієнтацію. Так, більше 65% зовнішньоторговельного товарообігу складає експорт.

Упродовж I півріччя 2019 року експорт товарів і послуг складав 1 350,1 млн.дол.США (на 17,6% менше, ніж за відповідний період 2018 року), імпорт – 732,7 млн.дол.США (на 4,3% більше). Позитивне сальдо зовнішньоторговельного балансу міста склало 617,4 млн.дол.США.

За I півріччя 2019 року в економіку міста залучено 0,5 млн.дол.США іноземних інвестицій. Загальний обсяг акціонерного капіталу нерезидентів станом на 01.07.2019 становив 862,8 млн. дол.США., що на 1,2% більше, ніж на початок року.

З метою поліпшення інвестиційної привабливості м.Запоріжжя та залучення потенційних інвесторів працює Інвестиційний портал, як дієвий інструмент для залучення інвестицій та поширення інформації про потенціал міста. З метою оперативної комунікації влади і бізнесу інформація про інвестиційні проекти та події в цій сфері постійно оновлюються.

Реалізація державної політики щодо збільшення грошових доходів населення є одним з найважливіших чинників, які впливають на розвиток економіки, відтворення робочої сили та розв'язання соціальних проблем. Так, у поточному році в місті збережено позитивну тенденцію зростання

заробітної плати. Середньомісячна заробітна плата одного штатного працівника м.Запоріжжя за I півріччя 2019 року в порівнянні з аналогічним періодом 2018 року збільшилася на 19,9% та становила 10523,0 грн. Середній розмір заробітної плати в 2,5 рази перевищує рівень мінімальної заробітної плати (4173,0 грн.) та в 5,5 рази прожитковий мінімум для працездатної особи (1921,0 грн.). Рівень заробітної плати по м.Запоріжжю на 4,7% більше, ніж по Запорізькій області та на 4,9% - ніж по Україні.

У порівнянні з початком 2019 року заборгованість із виплати заробітної скоротилась на 35,256 млн.грн., або на 29,3% та зменшилась кількість підприємств-боржників – з 23 до 19 суб'єктів господарювання. Утім, станом на 01.09.2019 заборгованість складала 85,162 млн.грн.

Динаміка погашення заборгованості з виплати заробітної плати визначалась ситуацією на підприємствах державного сектору економіки. Так, протягом звітнього періоду борги на цих підприємствах зменшились в 2,6 рази (з 92,55 млн.грн. до 35,14 млн.грн.). Найбільшими боржниками державного сектору залишаються ЗДП«Кремнійполімер», ЗДП«Радіоприлад» та ПАТ«Інститут титану».

Заборгованість підприємств приватної форми власності збільшилась на 78,9% (з 27,6 млн.грн. до 49,4 млн.грн.) Найбільшими боржниками залишаються: Класичний приватний університет, ПАТ «Запорізький виробничий алюмінієвий комбінат».

Нарощування доходної частини бюджету міста відбувається більш повільними темпами, ніж на початку реформи бюджетної децентралізації.

Так, обсяг доходів бюджету міста за 9 місяців поточного року склав 6 359,2 млн.грн., в тому числі офіційні трансферти – 1 966,2 млн.грн. В порівнянні з відповідним періодом 2018 року власні доходи (без урахування трансфертів) збільшились на 14,3% або на 549,0 млн.грн. (у 2016 році – на 54,9% або на 1 320,5 млн.грн., у 2017 році – на 23,5% або на 876,8 млн.грн., у 2018 році – на 14,3% або на 658,9 млн.грн.).

У порівнянні з відповідним періодом попереднього року відбулось збільшення доходів загального фонду бюджету на 15,9% або на 579,1 млн.грн. Найбільшими його джерелами залишаються податок на доходи фізичних осіб (2 696,7 млн.грн. або 63,9%), плата за землю (676,9 млн.грн. або 16,1%), єдиний податок (492,1 млн.грн. або 11,7%) та акцизний податок (211,0 млн.грн. або 5,0%).

Видатки бюджету міста за 9 місяців 2019 року проведено в обсязі 6 299,2 млн.грн., в тому числі по загальному фонду – 5 510,0 млн.грн. або 96,5% планових показників на відповідний період, по спеціальному фонду – 789,2 млн.грн., з яких видатки бюджету розвитку – 641,0 млн.грн., що становить 54,0% планових показників на відповідний період. До державного бюджету перераховано реверсної дотації в сумі 281,5 млн.грн., що дорівнює плановим показникам.

Як і в попередні роки, бюджет міста у 2019 році зберігає соціальну спрямованість, тому першочерговими завданнями при виконанні бюджету міста було забезпечення фінансовим ресурсом видатків соціального характеру. Так, за рахунок надходжень до загального фонду бюджету на заробітну плату з нарахуваннями використано 2 459,0 млн.грн., придбання медикаментів – 55,0 млн.грн., продуктів харчування – 79,0 млн.грн., соціальний захист та соціальне забезпечення – 951,1 млн.грн., оплату енергоносіїв та комунальних послуг – 241,9 млн.грн.

Станом на 01.10.2019 до бюджету міста комунальними підприємствами перераховано: податку на прибуток – 29,7 млн.грн. (на 73,1% більше ніж за відповідний період минулого року); частки (частини) прибутку – 3,1 млн.грн. (на 3,3% більше).

За 9 місяців 2019 року загальний дохід комунальних підприємств міста (з урахуванням роботи комунальних некомерційних підприємств) становив 4661,1 млн.грн., що на 253,1 млн.грн. (5,7%) більше, ніж заплановано. В тому числі дохід комунальних підприємств становив 3870,3 млн.грн. (83,0% від загального доходу), комунальних некомерційних підприємств – 790,8 млн.грн. (17,0%).

Фінансовим результатом роботи підприємств комунальної власності міста за 9 місяців 2019 року є прибуток у розмірі 284,7 млн.грн.

Прибуток у розмірі 313,8 млн.грн. отримали 24 комунальних підприємства та 19 комунальних некомерційних підприємств галузі охорони здоров'я, збиток 9 комунальних підприємств склав 29,1 млн.грн., фінансовий результат роботи 8 комунальних некомерційних підприємств галузі охорони здоров'я – «0».

Найбільш прибутковим є КП «Міжнародний аеропорт Запоріжжя» (чистий прибуток – 55,9 млн.грн.), що пов'язано з збільшенням пасажиропотоку.

Найбільш збиткове підприємство «Запоріжелектротранс» (збиток - 24,7 млн.грн.) Основні причини: недоотримання доходів від перевезення платної категорії пасажирів, незадовільний технічний стан електротранспорту.

З 9 місяців 2019 року загальна чисельність зареєстрованих безробітних громадян зменшилася (на 15% у порівнянні з аналогічним періодом минулого року) та склала 10,8 тис. осіб, навантаження на одне вільне робоче місце зменшилося з 3 до 2 осіб, наявність вільних робочих місць збільшилася на 515 од. та становила 1,735 тис. од., рівень працевлаштування зареєстрованих безробітних збільшився з 31,7% до 34,2%.

Упродовж 9 місяців 3689 особи, які мали статус безробітного, знайшли робоче місце за сприянням міської служби зайнятості. Станом на 01.10.2019 на обліку в Запорізькому міському центрі зайнятості перебувало 3294 безробітних, з яких 2625 осіб отримувало допомогу по безробіттю. Крім цього, 44 безробітних громадян отримали одноразову виплату по безробіттю для організації власної справи.

У місті спостерігався розвиток підприємницької активності населення. Так, за попередніми даними в порівнянні з 2018 роком кількість суб'єктів малого та середнього підприємництва збільшилася на 2,7%, або на 1213 од. у тому числі: малих підприємств на 3,5%, або на 304 підприємства, середніх підприємств на 3,9%, або на 12 підприємств, фізичних осіб підприємців на 897 осіб або 2,5%.

Очікуване виконання обсягу роздрібного товарообігу підприємств роздрібною торгівлі у 2019 році становить 20,4 млрд. грн., що на 9% більше, ніж у 2018 році.

Обсяг реалізованих послуг (у ринкових цінах) у 2019 році очікується у розмірі 12,01 млрд. грн., що на 5,2 % більше, ніж у 2018 році.

Обсяг послуг, реалізованих населенню, у 2019 році очікується у розмірі 3,5 млрд. грн., що на 17,0% більше, ніж у 2018 році.

З метою розвитку галузі у поточному році розпочато діяльність «Центру Підтримки Експорту» при Запорізькій торгово-промисловій палаті, випущено посібник «Абетка експортера», відбулось відкриття коворкінг-центру для підтримки жіночого підприємництва «BW Space», реалізовано проєкт «Школа молодого підприємця», проведено тренінг «Фандрайзинг. Пошук фінансування для соціальних підприємців». Триває підготовка до проведення фестивалю стартапів «Startup Fest», Форуму креативних індустрій та Конкурсу на кращий стартап, проведення яких заплановано на IV квартал 2019 року.

Протягом 9 місяців 2019 року проведено 8 виставкових заходів: «АгроТехСервіс – 2019», «Будівництво». «Запорізький промисловий форум», «Ювелірний світ», «Енергозбереження та будівництво», «ForHoReCa EXPO», «MINING WORLD UKRAINE», «ЕКО». Проведено 120 сільськогосподарських ярмарків.

У місті відбувся міжнародний форум з питань інтеграції та кооперації «InCo Forum-2019» мета якого представлення ключових змін у питаннях інвестування, зовнішньої торгівлі та кооперації з регіонами України в умовах дії Угоди про зону вільної торгівлі з ЄС.

Упродовж звітного періоду тривала робота щодо залучення інвестиційних ресурсів у розвиток міста. Так, за результатом:

- у рамках «Програми розвитку муніципальної інфраструктури України» в серпні 2019 року Міністерством фінансів України було затверджено наказ про погодження обсягу та умов здійснення місцевого запозичення Запорізькою міською радою у 2019 році для фінансування проєкту термомодернізації 60 бюджетних будівель м. Запоріжжя;

- у рамках проєктів цільових екологічних (зелених) інвестицій (виконанням зобов'язань сторін Кіотського протоколу до Рамкової конвенції ООН про зміну клімату) планується реалізація проєктів за двома напрямками:

• встановлення індивідуальних теплових пунктів (ІТП) в будівлях житлової та бюджетної сфери (встановлення 100 ІТП на 97 об'єктах –

35 житлових будинків та 62 заклади освіти). У липні 2019 року Концерном «Міські теплові мережі» та Міністерством екології та природних ресурсів України укладена Додаткова угода до діючого договору на делегування повноважень щодо здійснення функцій замовника при реалізації проєкту. У жовтні 2019 року Концерном «МТМ» проведені відкриті торги на закупівлю робіт з реалізації проєкту;

- придбання 10 нових електробусів для заміни дизельних автобусів ЗКПМЕТ «Запоріжелектротранс». У липні 2019 року на засіданні Міжвідомчої робочої групи у Мінприроди прийняте позитивне рішення щодо реалізації проєкту. У серпні 2019 року Запорізька міська рада прийняла рішення про підтримку участі КП «Запоріжелектротранс» у реалізації проєкту за рахунок коштів державного бюджету, отриманих від продажу одиниць (частин) установленної кількості викидів парникових газів, та коштів бюджету міста на умовах співфінансування.

- у рамках співробітництва з Німецьким банком розвитку KfW у березні 2019 року Запорізькою міською радою та Українським офісом Німецького банку розвитку KfW підписаний Протокол про наміри в рамках реалізації Проєкту по термореновації 40 будівель бюджетної сфери в місті Запоріжжя із залученням кредитних коштів банку. Наразі очікується підготовка проєкту міжурядової угоди Мінрегіоном та Мінфіном для можливості отримання фінансових ресурсів від Німецького банку розвитку KfW для подальшого впровадження проєктів на території України.

За результатами аналізу економічних та фінансових показників діяльності міста, даних щодо демографічної ситуації, стану ринку праці, наявної в розпорядженні міста комунальної власності рейтинговим агентством «Кредит-Рейтинг» місту оновлено кредитний рейтинг на рівні uaAA-, прогноз «стабільний», рейтинг інвестиційної привабливості uaINV4 (високий рівень). Зазначене свідчить про високу кредитоспроможність міста в порівнянні з іншими українськими містами.

З метою ефективного впровадження довгострокового плану розвитку міста у квітні 2019 року здійснено моніторинг виконання Стратегії розвитку м. Запоріжжя та Плану заходів з її реалізації за підсумками 2018 року. Через те, що План заходів затверджено лише у травні 2018 року, низка проєктів виконуються з порушенням терміну впровадження або не виконуються через відсутність фінансування. Однак тенденція, яку ми спостерігаємо, здійснюючи моніторинг, загалом позитивна.

У січні-вересні 2019 року через електронну систему Prozorro Замовниками (розпорядниками усіх рівнів) оголошено 8480 закупівель на очікувану вартість 5 993,688 млн.грн., що на 11,7% більше кількості оголошених закупівель ніж за відповідний період 2018 року. Фактично завершено 6772 закупівлі (або 79,9% від оголошених) укладено 6983 договори на загальну суму 3 696,461 млн.грн. Економія коштів склала 205,074 млн.грн. (або 5,4 % від очікуваної вартості завершених закупівель).

Забезпечення ефективної та стабільної діяльності житлово-комунального господарства міста залишається одним із головних завдань міської влади.

За 9 місяців 2019 році на капітальний ремонт житлового фонду спрямовано 110,8 млн.грн. або 37% від плану на рік.

Проведено малий капітальний ремонт 25 ліфтів та модернізацію 31 ліфтів, виконано роботи з проведення технічного огляду ліфтів у житлових будинках, виконано експертне обстеження ліфтів на 87 об'єктах.

У рамках виконання вибіркового капітального ремонту завершено роботи на 16-х об'єктах, проведено заміну 48,436 тис.п.м інженерних мереж на 22 будинках, виконано роботи з ремонту 26,862 тис.кв.м покрівлі на 20 будинках, виконано капітальний ремонт 4-х гуртожитків.

У поточному році виконано інструментальне обстеження з деформації 29 житлових будинків, проведено обстеження будівельних конструкцій ЗВ ДП "ДНДІБК" 3-х будинків, виконані роботи по вирівнюванню блок-секцій 1-го житлового будинку по вул.Латинській,9а (2-х блок-секцій), виконуються роботи по вирівнюванню 2-х будинків по вул.Латинській,15а, та вул. Світлій,4а. Проведено моніторинг за деформаціями 7 житлових будинках, обстежено технічний стан будівельних конструкцій 2 житлових будинках.

Концерном «Міські теплові мережі» встановлено 45 приладів обліку теплової енергії.

На цей час в м. Запоріжжі створено та функціонує 126 будинків житлово-будівельних кооперативів (ЖБК) та 1041 житловий будинок об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ). За 9 місяців 2019 року створено 49 ОСББ у 54 будинках та 7 житлово-будівельних кооперативів (ЖБК) реорганізовані в ОСББ.

У місті діє проект проведення капітальних ремонтів спільного майна в багатоквартирних житлових будинках на умовах співфінансування, на який із бюджету міста спрямовано 25,3 млн. грн. або 39% від затвердженого плану. В повному обсязі роботи закінчені на 21 будинку ОСББ.

Виконано ремонтно-будівельні роботи на 3-х об'єктах: «Будівництво дитячого будинку сімейного типу в сел. Тепличне по вул. Центральній між будинками №№ 7а та 7 в м.Запоріжжі» І пусковий комплекс завершено та введено в експлуатацію; «Нове будівництво дворового колектора фекально-побутової каналізації житлового будинку по вул.Добровольчих батальйонів (Союзна), 36а в м.Запоріжжя»; «Реконструкція приміщень нежитлової будівлі по вул.Василя Сергієнка, буд. 6-А, м.Запоріжжя». Тривають роботи на 7 об'єктах житлового фонду.

На цей час у комунальній власності територіальної громади міста Запоріжжя перебуває 4 аварійних будинки: (вул.Посадочна,17,19, вул.Аматорська,40 вул.Севастопольська,14), а їх мешканці підлягають відселенню. Для придбання житла для окремих категорій населення виділено кошти в розмірі 1,4 млн.грн.

За 9 місяців 2019 року виконано поточний ремонт 187,531 тис.кв.м асфальтного покриття доріг, поточний ремонт 19,078 тис.кв.м. асфальтного покриття доріг приватного сектору.

Протягом 2019 року здійснено реконструкцію автодороги та пішохідної частини пр. Маяковського (від вул. Перемоги до каскаду фонтанів «Веселка»), шляхопроводу по пр. Металургів, пішохідного мосту по пр. Металургів.

Окрім цього планується завершити роботи з реконструкції дороги по вул. Дунайській, тротуару по вул. Розенталь від вул. Істоміна до вул. Петра Бузука, шляхопроводу № 1 по вул. Калібровій, капітальний ремонт автодороги по вул. Ринковій (вул. Готвальда) від вул. Лізи Чайкіної до вул. Молодіжної.

Особлива увага приділялася роботі по забезпеченню безпеки дорожнього руху транспорту та пішоходів. Здійснено поточний ремонт та технічне обслуговування 198 світлофорних об'єктів.

У поточному році виконано технічний огляд світильників у кількості 71371 од., замінено ламп - 7237 од., відремонтовано 35567 од. світильників, відремонтовано та замінено 39,416 км мереж зовнішнього освітлення.

Крім того, виконано будівництво мереж зовнішнього освітлення по 17 об'єктах: по вулицях Кутузова, 16-20 - пров. Тавричний; Клубна, 1, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 19; від ЗНБК «Запорізька Січ» по вул. Січ, 3 до житлового будинку №38 по вул. Наукового містечка; Чубанова; на внутрішньо-квартальних територіях по вул. Софіївська, 236, 238, 240, вул. Електрична, 253, 255, 257, 258; Водограйна 4 - 40-річчя Перемоги, 59; між вул. Історична та вул. Вогнетривка; Полякова, 13а, 13б, 15б; Миколи Киценка (від вул. Ігоря Сікорського до вул. Григорія Квітки-Основ'яненка); Паторжинського; Кругова, 57, 57а, 59, 59а; Чумацтва; Курузова, 5, 7а; Підгірна; пров. Гімалайський; Вечірній; сквер по вул. Рубана, 13 та Хортицьке шосе, 34.

Реконструкцію мереж зовнішнього освітлення виконано на 8 об'єктах: на вулицях Південне шосе (від пр. Металургів до вул. Верхня); Рельєфна; Покровська; Волзька, 30 (ЗОШ №4); Григорія Квітки – Основ'яненка (від вул. 8 Березня до вул. Чумацький шлях); Чарівна; Івана Чупілки; Фелікса Мовчановського.

Капітально відремонтовано мережі зовнішнього освітлення на 9 об'єктах на вулицях Руставі, 18 (ДНЗ №297); Пархоменка, 12А (ЗНБК №63); Радіаторна, 26 (ЗНБК №67); Барикадна, 2 (ЗНБК №83); Героїв 93-ї бригади, 18а (ЗОШ №40); Академіка Александрова, 7 (ЗОШ №29); Патріотична, 76; Космічна (сигнальний пристрій); бул. Шевченка.

Під час будівництва встановлено 270 од. енергозберігаючих світильників та прокладено 8,763 км самонесучого проводу, при реконструкції замінено 469 од. нових енергозберігаючих світильників та замінено 11,581 км самонесучого проводу, при капітальному ремонті замінено 165 од. нових енергозберігаючих світильників та замінено 0,672 км самонесучого проводу.

Упродовж звітнього періоду здійснювалися заходи з озеленення території міста. КРБП «Зеленбуд» виконано комплекс робіт з благоустрою та озеленення

на території 7 парків, 58 скверів, зелених зон вулиць та куточків відпочинку загальною площею 391,3 га, а також виконано благоустрій та догляд за зеленими насадженнями на додаткових територіях площею 451,72 га, це території 3 парків, 11 скверів, зелені зони вулиць та куточки відпочинку. Силами робітників підприємства висаджено 84 979 од. однолітніх квітів, 1000 од. кан, засіяно 2920 кв.м. газону, виконані роботи з гідропосіву – 7161 кв.м., що є новим напрямком діяльності підприємства. Також, в усіх районах міста виконано квіткове озеленення з використанням вертикальних конструкцій, висаджено – 5 350 од. квітів.

У поточному році були завершені роботи по I черзі реконструкції Правобережного міського пляжу у Дніпровському районі, крім цього виконано роботи з ремонту та фарбування грибків, роздягальнь, лав, інформаційних щитів, встановлення та ремонту питних фонтанчиків та ногомийок, урн для сміття, у тому числі проведено очистку та фарбування металевих, бетонних та дерев'яних поверхонь малих архітектурних форм; очистку берегів озер від сміття, водоростей та очерету.

Центри надання адміністративних послуг (ЦНАП) працюють у всіх районах міста (за винятком Хортицького). На сьогодні через філії ЦНАП надається 149 видів адміністративних послуг, з них: 100 послуг, визначених розпорядженням Кабінету Міністрів України як такі, що є обов'язковими для видачі в межах ЦНАПу, та 49 послуг, що стосуються документів дозвільного характеру.

За 9 місяців 2019 року до філій ЦНАП звернулось 53193 суб'єкти звернень.

З метою подальшої реалізації політики енергоефективності та енергозбереження на території міста в рамках Муніципального енергетичного плану м. Запоріжжя виконувалося коригування проектно-кошторисної документації по проектам термомодернізації будівель КЗ «Запорізький центр первинної медико-санітарної допомоги №5» по вул. Запорозького козацтва, 25 та КЗ «Центр первинної медико-санітарної допомоги №2» по вул. Авраменко, 4.

У рамках підписаного з Проєктом USAID «Муніципальна енергетична реформа в Україні» меморандуму про взаєморозуміння щодо партнерства у сфері реформування сектору теплопостачання та розробки довгострокового плану розвитку теплових мереж міста розроблено ТЕО проєкту «Комплексна модернізація теплових районів котелень централізованого теплопостачання в Шевченківському районі міста Запоріжжя». Проєкт передбачає встановлення твердопаливних котлів, використання теплової енергії від спалювання звалищного газу, об'єднання теплових мереж та впровадження індивідуальних теплових пунктів.

Базу потенційних бюджетних установ для ЕСКО-механізму розміщено на веб-сайтах Запорізької міської ради та Запорізької облдержадміністрації.

У січні 2019 року проведено відкриті торги із закупівлі енергосервісу для п'яти медичних закладів. У квітні переможець торгів - ТОВ «ДТЕК ЕСКО» уклав енергосервісні договори з наступними закладами:

- КНП «Міська лікарня №2» Запорізької міської ради;
- КНП «Міська лікарня №3» Запорізької міської ради;
- КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги №2»;
- КНП «Запорізький центр первинної медико-санітарної допомоги №5».

За енергосервісними договорами будуть запроваджені енергоефективні заходи: влаштування індивідуальних теплових пунктів (ІТП), регулювання системи опалення, часткова заміна та утеплення трубопроводів опалення, промивка системи опалення, навчання персоналу. За рахунок залучених інвестицій планується отримати економію теплової енергії до 30%. Очікуване загальне скорочення витрат закладів на комунальні послуги складає 929,134 тис.грн. У жовтні поточного року розпочато роботи з улаштування ІТП у вищезазначених закладах.

Традиційно проведено Дні Сталої Енергії у м. Запоріжжі в рамках Європейського Тижня Сталої Енергії відповідно до Європейської ініціативи «Угода мерів».

Третій рік поспіль здійснюється моніторинг споживання енергетичних ресурсів бюджетними установами міста.

У звітному періоді використання вторинного тепла від ПАТ «Запоріжсталь» для забезпечення гарячого водопостачання районів міста в міжопалювальний період надало змогу виконати заміщення (вивільнити) 10,820 млн. м. куб. природного газу, зменшити викиди парникових газів у навколишнє середовище на 6,2%.

Перевезення автомобільним транспортом загального користування упродовж 9 місяців 2019 року забезпечували 23 підприємства різних форм власності, які перевезли 48,9 млн. чол. що на 23,7% більше, ніж за аналогічний період 2018 року.

За 9 місяців 2019 року ЗКПМЕТ «Запоріжелектротранс» перевезено 49,49 млн. пасажирів, з них автобусом – 20,77 млн. пасажирів (23,7% до аналогічного періоду 2018 року), електротранспортом – 28,72 млн. пасажирів (92,09%).

На підставі проведених пасажирообстежень та з метою покращення транспортного обслуговування мешканців міста: відкрито автобусні маршрути загального користування, які обслуговуються технікою великої пасажиромісткості (від 80 пасажирів): №39, №29, №86, №94, №92; подовжено автобусний маршрут №17; здійснено корегування кількості транспортних засобів, залучених для обслуговування автобусних маршрутів №17,18,29,39,59,72. Крім цього, відкрито новий тролейбусний маршрут №1 «пл. Профспілок – Турбаза «Хортиця».

Поступово оновлюється громадський транспорт. Отримані та введені в експлуатацію 50 автобусів, які були придбані за договором фінансового

лізингу у 2018 році та 35 автобусів, придбаних за договором фінансового лізингу у 2017 році.

Для поліпшення технічного стану рухомого складу відремонтовано капітальним ремонтом 2 трамваї.

Придбано 5 нових тролейбусів з автономним ходом. Усі тролейбуси отримані та працюють на маршрутах міста. До кінця року планується отримати ще 9 тролейбусів, які раніше експлуатувались в країнах ЄС.

За 9 місяців 2019 року КП «Міжнародний аеропорт Запоріжжя» обслуговано 336159 пасажирів. У порівнянні з відповідним періодом минулого року обсяг пасажирських відправлень збільшився на 13,0%. Прийнято та обслуговано 2434 повітряних судна. Оброблено 3290,4 т. вантажів, що на 8,8% більше від показника минулого року.

У 2019 році проведено капітальний ремонт аеродромного покриття аеропорту в м.Запоріжжі на площині 136460 м². Так само, продовжуються роботи з будівництва нового пасажирського терміналу, реконструкції системи світлосигнального обладнання, будівництво зовнішніх мереж водопостачання та каналізації КП «Міжнародний аеропорт Запоріжжя».

Власними силами аеропорту виконано капітальний ремонт існуючої аеродромної техніки та придбано пожежний автомобіль, для забезпечення безпеки польотів придбано прилад для вимірювання КЗч. Здійснено реконструкцію та благоустрій привокзальної площі та заміну павільйону зупинки. До кінця року планується розпочати роботи з капітального ремонту VIP- зали.

З січня 2019 року працює мобільний додаток «Дозор-сіті», який дає можливість мешканцям міста в режимі реального часу відстежувати рух громадського транспорту.

Забезпечується безперебійна робота 16 інформаційних табло, що розміщені на зупинках громадського транспорту.

У м. Запоріжжі реалізуються всі державні програми соціального захисту населення. Станом на 01.10.2019 близько 37 тис. сімей отримують різні види державної соціальної допомоги.

З метою створення комфортних умов для відвідувачів та зменшення часу обслуговування громадян на сайті Запорізької міської влади створено та підтримується в актуальному стані електронний Реєстр соціальних послуг; запроваджені нові програмні продукти, а саме: IP- телефонія; он-лайн запис громадян на прийом; прозорість черги на оздоровлення; он-лайн консультування за допомогою Skype.

У рамках реалізації Міської комплексної програми соціального захисту населення м.Запоріжжя різного виду матеріальну допомогу отримали понад 11 тис. громадян з числа дітей, осіб з інвалідністю, ветеранів війни та праці, учасників антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил та інших категорій населення. На ці цілі за 9 місяців 2019 року з бюджету міста спрямовано понад 17,0 млн. грн.

З метою підтримки найбільш вразливих категорій населення міста у 2019 році було збільшено розміри адресної цільової допомоги деяким категоріям громадян, зокрема: дітям з інвалідністю, хворим на онкологію з 5000 грн. до 10000 грн.; особам з інвалідністю, які проходять програмний гемодіаліз з 1560 грн. до 2184 грн.; членам сімей загиблих військовослужбовців у локальних війнах, у зоні АТО, в мирний час - з 4000 грн. до 8000 грн.; особам з інвалідністю з дитинства, батьки яких загинули на території Республіки Афганістан та на території інших держав - з 4000 грн. до 12000 грн.; неповнолітнім дітям, які мають статус члена сім'ї загиблого в АТО, ООС - з 1000 грн. до 12000 грн. За 9 місяців 2019 року адресну цільову допомогу отримали понад 4700 мешканців міста.

За 9 місяців 2019 року за особистими зверненнями в управління соціального захисту населення Запорізької міської ради та в районні управління матеріальну допомогу на прожиття та лікування, у тому числі на поховання деяких категорій осіб, отримали 6088 осіб.

У поточному році з бюджету міста спрямовано 12,4 млн.грн. компенсації за пільговий проїзд окремих категорій громадян.

На соціальному обслуговуванні в структурних підрозділах Запорізького міського територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) знаходиться понад 4000 осіб, які потребують сторонньої допомоги.

На підтримку 245 внутрішньо переміщених осіб спрямовано 800,004 тис.грн. – відшкодування витрат закладам за тимчасове перебування.

Закінчено реконструкцію приміщення під відділення комплексної реабілітації дітей з інвалідністю Вознесенівського району за адресою пр.Соборний,182а; здійснюється благоустрій прибудинкової території територіального центру по вул.Рекордній,9а. На зазначені цілі спрямовано 749,745 тис.грн.

З липня 2019 року на базі відділення комплексної реабілітації дітей з інвалідністю Хортицького району реалізовується проєкт «Сенсоріум– територія щасливої дитини», який профінансовано за рахунок коштів конкурсу соціальних ініціатив «Ми – це місто» на суму 82,000 тис.грн.

За січень-вересень 2019 року на виконання завдань Міської комплексної програми соціального захисту населення м.Запоріжжя спрямовано 39 976,101 тис.грн.

У місті діє програма «Діти Запоріжжя», яка надає змогу забезпечувати дітей, які опинилися у складних життєвих обставинах та сприяє розвитку сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Так, у поточному році, до сімейних форм виховання улаштовано 152 дитини, з них 34 усиновлено, встановлено опіку над 103,та влаштовано в прийомні сім'ї 15 дітей. У сімейних формах виховання перебуває 936 дитини, що становить 87%.

Протягом 9 місяців 2019 року створено один будинок сімейного типу (з улаштуванням 6 дітей), три прийомних сім'ї (з улаштуванням 3 дітей).

З 9 місяців 2019 року здійснено заходів на 1,1 млн. грн., серед них виплата адресної цільової допомоги дітям, закупівля шкільного приладдя для першокласників, закупівля техніки для будинків сімейного типу та КЗ «Центр соціальної підтримки та дітей «Затишна домівка» та ін.

З метою забезпечення населення міста доступною та якісною медичною допомогою в місті продовжується подальший розвиток інституту сімейної медицини. В усіх медичних закладах затверджені та впроваджені протоколи надання медичної допомоги.

Закінчена реєстрація комунальних некомерційних підприємств вторинного рівня надання медичної допомоги.

З метою забезпечення Центрів первинної медико-санітарної допомоги у відповідності до нормативу за 9 місяців 2019 року було закуплено: 80 одиниць євроконтейнерів на 719,3 тис.грн.; ангиограф на 22,5 млн.грн.; 7 одиниць рентгенологічного обладнання на 27 млн.грн.; 3 одиниці апарату ультразвукової діагностики на 6,4 млн.грн.; 700 одиниць комп'ютерів, 140 одиниць багатофункціональних пристроїв, 150 одиниць принтерів, на 16,5 млн.грн. тощо.

Задля створення належних умов надання медичної допомоги в медичних закладах міста проводилися роботи по зміцненню їхньої матеріально-технічної бази. За 9 місяців 2019 року виконано роботи з реконструкції об'єктів охорони здоров'я на суму 9767,2 тис. грн. Продовжуються роботи по термомодернізації будівлі КНП «Запорізький центр первинної медико-санітарної допомоги №5» по вул. Запорізького козацтва, 25, ремонтні роботи у студентській поліклініці по пр. Соборному, 59.

Закінчено роботи по реконструкції амбулаторії сімейного лікаря КНП "Центр первинної медико-санітарної допомоги №2" по вул. Брюллова, 6.

До кінця року будуть закінчені роботи по реконструкції амбулаторії сімейного лікаря по вул.Новокузнецькій , 20-а, в мікрорайоні «Південний». Так само, виконано роботи з капітального ремонту на суму 5137,857 тис. грн. Завершено роботи по ремонту дитячої амбулаторії КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги №8» по вул. Карпенка - Карого,7. До кінця року будуть закінчені роботи по ремонту амбулаторії КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги №6» по вул. Автозаводській, 8б.

У Центрах первинної медико-санітарної допомоги, поліклініках вторинного рівня і жіночих консультаціях проведено мережу інтернет з підключенням до бази електронної системи helsi.pro та впроваджено електронний запис до лікарів.

Проведено організаційні заходи щодо забезпечення мешканців міста лікарськими засобами за електронними рецептами під час амбулаторного лікування осіб, що страждають на серцево-судинні захворювання, цукровий

діабет II типу, бронхіальну астму згідно з державною програмою реімбурсації «Доступні ліки».

Забезпеченість штатними посадами лікарів за 9 місяців 2019 року складає 40,2 на 10 тис. населення що майже на рівні 9 місяців 2018 року – 40,5. Укомплектованість штатних лікарських посад фізичними особами по м. Запоріжжю становить 75,25%, що майже на рівні минулого року (9 місяців 2018 – 74,25%). Кількість лікарів пенсійного віку – 551 особа, що складає 21,7% від загальної кількості фізичних осіб лікарів.

За 9 місяців 2019 року з сімейними лікарями укладено 545153 декларації про надання медичних послуг, деклараціями охоплено 73,75% населення.

Консолідовані зусилля були спрямовані на реалізацію найважливішого стратегічного завдання – впровадження Концепції «Нової української школи». У 2019 році для створення сучасних стартових умов майбутнім першокласникам асигнування збільшено до 16,5 млн.грн.

Для проведення поточних ремонтів у 2019 році в бюджеті освітньої галузі передбачено понад 32 млн.грн. Вперше, в повному обсязі від потреби додатково виділено понад 2,7 млн. грн. для заміни запірної арматури в 116 закладах освіти. Освітня субвенція для оснащення ресурсних кімнат складає понад 7 млн. грн. Для придбання спеціальних засобів корекції учням інклюзивних та спеціальних класів у сумі понад 10,5 млн.грн. вихованцям закладів дошкільної освіти - у сумі 145,8 тис.грн. Для придбання персональних комп'ютерів та послуг з доступу до Інтернету для закладів загальної середньої освіти затверджено кошти у сумі понад 9 млн.грн.

Здійснено капітальні ремонти спортивних зал 5-ти закладів освіти Шевченківського району (у кожному 4-му закладі). 12 дитячих садочків Шевченківського району та ЗОШ № 76 Олександрівського району за рахунок державної субвенції отримали сучасне обладнання для інтерактивної проєкції на підлогу в 130-ти навчальних програмах.

Мережа гуртків (груп) творчих об'єднань у 2019 - 2020 навчальному році у закладах позашкільної освіти складає: 439 гуртків, 1173 груп, в них 17259 дітей та підлітків. У порівнянні з минулорічним кількість гуртків збільшилася на 20, кількість груп збільшилася на 35, кількість дітей та учнівської молоді, охоплених позашкільною освітою, збільшилася на 827 і становить 17259 (проти минулого року - 16432).

Для забезпечення доступності здобуття дошкільної освіти дітьми дошкільного віку та згідно з Планом створення додаткових місць з 01.09.2019 відкрито 5 груп (74 місця) у ДНЗ №217 (Шевченківський район) та з 01.11.2019 буде відкрито ДНЗ №169 (5 груп; 95 місць). На 100 місцях у комунальних закладах освіти виховується у 2019-2020 н.р. 127 дітей дошкільного віку (проти 131 у 2018-2019 н.р., 132 у 2017-2018 н.р.).

Рішучі кроки міської влади щодо суттєвих змін у фінансуванні освітньої галузі не могли не позначитися на якісних показниках ефективної роботи освітніх закладів, так за результатами ЗНО-ДПА загальні міські показники

шкіл м. Запоріжжя залишаються стабільно вищими за середні показники у Запорізькій області та Україні.

У місті діє програма підтримки обдарованої молоді, в рамках якої 629 осіб отримують матеріальну підтримку (за 9 місяців загальна сума становила 1,76 млн.грн.).

За звітній період було надано 15 пільгових довготермінових кредитів на загальну суму 10,3 млн.грн., за цей же період 2018 року надано шістнадцять пільгових довготермінових кредити. У цілому в 2019 році планується надати вісімнадцять пільгових кредитів.

За 9 місяців поточного року проведено 31 захід, спрямований на підтримку сімей, дітей та молоді міста, в яких взяло участь 66,3 тис.осіб. Зокрема, проведено міський молодіжний фестиваль «Урбан фестиваль», «Спрінг-фест», Шоу водних видів спорту», «Фестиваль сім'ї» під гаслом «Щаслива родина – міцна країна!», «Подаруй Матусі Свято», «Пляжний Бум», спортивне шоу «Запорізький спорт – будемо знайомі!» та ін.

У 20 дитячо-юнацьких спортивних школах, комунальних установах «Запорізький міський шаховий клуб «Думка», «Заводський районний фізкультурно – спортивний комплекс», «Міський фізкультурно-оздоровчий центр «Ратібор» та КП «Міський футбольний клуб «Металург» займається спортом 6560 та підлітків, що на 4% менше, ніж в минулому році.

Упродовж року проведено 87 міських та районних спортивно-масових і фізкультурно-оздоровчих заходів з усіма верствами населення у т.ч. 8 Міжнародних та Всеукраїнських турнірів. У змаганнях взяло участь понад 7,3 тис. осіб, з яких 6,97 тис. діти та підлітки.

Вихованці міських дитячо-юнацьких спортивних шкіл гідно представляли місто в різних змаганнях, чемпіонатах, кубках і першостях та вибороли 2312 нагороди різного ґатунку в індивідуальному та командному заліках, а саме: на обласних та міських змаганнях – 1424 шт., з них: золото – 561 шт.; срібло – 471 шт.; бронза – 392.; на Чемпіонатах, Кубках та Першостях України – 718 шт., з них: золото – 118 шт.; срібло – 102 шт.; бронза – 498; на Міжнародних змаганнях та Всеукраїнських турнірах – 149 шт., з них: золото – 63 шт.; срібло – 65 шт.; бронза – 77; на Чемпіонатах Європи, Світу, – 21 шт., з них: золото – 2 шт.; срібло – 9 шт.; бронза – 105.

У місті особлива увага приділяється організації дозвілля та змістовного відпочинку громадян. Упродовж 9 місяців поточного року міськими театрами та палацами культури було проведено 978 заходів, вистав, концертів.

У 60 підвідомчих закладах культури отримують позашкільну освіту 5171 учнів, що 14 % менше ніж за аналогічний період минулого року. Охоплення дітей позашкільною освітою складає 9,2 % від загального числа учнів, які навчаються у загальноосвітніх школах.

Учні запорізьких мистецьких шкіл з успіхом виступили на регіональних, всеукраїнських та міжнародних конкурсах, де вибороли понад 700 призових місць. За 9 місяців 2019 року проведено 13 міських конкурсів та фестивалів

серед учнів мистецьких шкіл. У творчих змаганнях взяли участь понад 1100 талановитих дітей.

Упродовж 9-ти місяців 2019 року проведено 4 концерти Запорізької міської дитячої філармонії: «Музичні таємниці: від середньовіччя до сучасності»; до Міжнародного дня театру; «Граємо джаз»; до Міжнародного дня захисту дітей «Дитячі мрії». Загалом у концертах взяли участь понад 700 талановитих учнів мистецьких шкіл.

У 2019 році доходи від основної діяльності по галузі складають 12982,4 тис. грн., що на 26,6% менш показника 2018 року.

У 2019 році проведено поточні ремонти 17 об'єктах на 734,760 тис.грн.

Підвідомчі заклади культури брали активну участь у грантових проєктах. За 9 місяців 2019 року отримано 9 перемог із загальним фінансуванням 1209,9 тис. грн.

Туристична галузь набуває все більшого значення для розвитку економіки та соціальної сфери міста. Проводиться активна робота щодо розробки нових туристичних продуктів для мешканців та гостей міста. Сьогодні, Туристичний інформаційний центр пропонує 36 оновлених туристичних продуктів різного напрямку для повноцінного задоволення потреб та орієнтованих на різні цільові аудиторії. У поточному році було презентовано власний туристичний продукт – індустріальна екскурсія до підприємства ПАТ «Запоріжсталь»: «Steel'ne misto "Z"». Проведено 18 екскурсій, в яких взяли участь 270 екскурсантів, з них 67 іноземців.

Презентовано туристичний потенціал міста на 25 міжнародній виставці «Uitt-2019» у м.Києві. Проведено низку загальноміських заходів джазовий фестиваль «Zaporizhzhia Jazzy 2019», музичний фестивальний «Khortytsia Freedom - 2019». У листопаді поточного року відбудеться Туристичний Бізнес Форум – 2019 у м.Запоріжжі. Розроблено та виготовлено промоційної сувенірної та поліграфічної продукції, а саме: ручки, олівці, стікери, брелки металеві «Запоріжжя», чашки та тарілки з айденікою міста.

Всі ці заходи дали змогу збільшити надходження до бюджету міста за рахунок туристичної діяльності. Так, за 9 місяців 2019 року надійшло 1,586 млн. грн. туристичного збору, до кінця року очікується отримати понад 2,0 млн. грн. проти 623,0 тис.грн. у 2018 році.

У поточному році до бюджету міста надійшло 18,7 млн. грн. екологічного податку та надходження грошових стягнень за шкоду, заподіяну порушенням природоохоронного законодавства в сумі 259, 6 тис. грн.

Основним напрямком діяльності в сфері охорони навколишнього природного середовища в 2019 році були: поліпшення стану водних об'єктів, ліквідація негативних факторів впливу на навколишнє природне середовище, здійснювалася реконструкція двох напірних каналізаційних колекторів; завершено роботи з озеленення Ландшафтного парку вздовж Прибережної

магістралі, озеленення території ботанічного саду, здійснювалися заходи з озеленення міста.

Проведено різноманітні заходи екологічного спрямування, серед яких 3-й спеціалізований міжнародний Запорізький екологічний форум «Еко Форум-2019».

У місті підвищується рівень захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного, природного та воєнного характеру.

Комунальною спеціальною воєнізованою аварійно-рятувальною службою (КСВАРС) виконано 576 різних аварійно-рятувальних робіт, попереджено загибель та травмування 119 осіб та втрату державного та особистого майна громадян на суму близько 850,0 тис. грн.

Запорізькою міською рятувально-водолазною службою (ЗМРВС) проведено 1681 вихід плавзасобів з рятувальниками в зони відповідальності та 498 виходів піших парних патрулів, врятовано та надано допомогу на воді 153 особам.

У поточному році розроблено та розміщено на сайті Запорізької міської ради інтерактивну карту укриттів м. Запоріжжя й переліки сховищ та протирадіаційних укриттів, найпростіших укриттів (підвальних приміщень) міста Запоріжжя.

Інформацію підготовлено на підставі даних Головного управління статистики у Запорізькій області

II. Головна мета та пріоритети економічного і соціального розвитку міста на 2020 рік

Основна мета проєкту Програми економічного і соціального розвитку міста Запоріжжя на 2020 рік - створення умов для економічного зростання та підвищення якості життя населення шляхом впровадження стратегічних завдань та заходів.

На 2020 рік визначено наступні пріоритетні напрямки розвитку:

- створення умов для підприємництва та креативної економіки;
- створення умов для зручної, безпечної та креативної урбаністики;
- створення умов для високої якості життя;
- створення умов для покращання довкілля та ресурсозбереження.

1. Створення умов для підприємництва та креативної економіки

1.1. Промисловість та інвестиційний розвиток

Промисловість є одним з провідних секторів економічної діяльності міста, на яку припадає понад 80% товарного експорту. Незважаючи на складну економіко-політичну ситуацію, промисловість є рушієм економічного розвитку та якісних змін у структурі економіки, підвищення соціальних стандартів та обумовлює економічну безпеку країни.

Основу промислового комплексу міста складають 290 підприємств, а найбільшими видами діяльності є металургія, машинобудування, харчова промисловість та енергетика.

Пріоритети

- відновлення конкурентоспроможності та розвиток виробництва високотехнологічних товарів з підвищеною доданою вартістю;
- зменшення залежності від імпорту;
- залучення інвестицій у всі сфери економічної діяльності.

Проблемні питання

- висока вартість енергетичних ресурсів та залізничних перевезень;
- відсутність сировини вітчизняних виробників;
- дефіцит кваліфікованої робочої сили;
- звуження зовнішніх ринків збуту через високу конкуренцію.

Цілі та завдання

- модернізація промислового виробництва та зростання конкурентоспроможності товарів і послуг;
- розвиток та формування видів промислової діяльності з вищою доданою вартістю;
- імпортозаміщення та захист внутрішнього ринку;
- зростання продуктивності праці та ресурсної ефективності за рахунок впровадження інноваційних технологій;
- розвиток внутрішнього ринку збуту промислової продукції;
- підтримка виробництва та реалізації експортоорієнтованої продукції кінцевого вжитку;
- активізація інноваційного довгострокового інвестування в стратегічно важливі галузі господарства та сегменти економічної діяльності, зокрема в оборонно-промисловий комплекс;
- розширення та диверсифікація зовнішньоекономічних зв'язків міста в напрямку поглиблення відносин з країнами Європейського Союзу, Азії та НАТО.

Очікувані результати

- обсяг реалізованої промислової продукції по місту в 2020 році прогнозується на рівні 150,8 млрд.грн. (на 3,3% більше в порівнянні з очікуваним виконанням у 2019 році);
- зростання експорту товарів на 4,3% до очікуваного виконання в 2019 році;
- збільшення обсягів імпорту товарів на 6,0% до очікуваного виконання в 2019 році;

- надходження прямих іноземних інвестицій в економіку м.Запоріжжя прогнозується в розмірі 10,5 млн.дол.США.

1.2. Підприємництво та регуляторна діяльність

Пріоритети

- покращення місцевого бізнес-клімату, вдосконалення місцевої інфраструктури розвитку і підтримки малого та середнього підприємництва (далі - МСП) з урахуванням специфічних потреб різних категорій підприємців, включаючи жінок, молодь, внутрішньо переміщених осіб та соціальних підприємців, сприяння позитивному ставленню до підприємництва, налагодження дієвої системи комунікацій між владою та МСП для оперативного виявлення та усунення проблем і перешкод, які гальмують розвиток бізнесу.

Проблемні питання

- завищений рівень адміністративного та податкового навантаження;
- недостатній рівень кваліфікації кадрів для бізнесу;
- високий рівень тіньового сектору серед суб'єктів підприємництва.

Цілі та завдання

- зменшення регуляторного тиску на суб'єктів МСП;
- переорієнтація системи надання послуг для МСП відповідно до актуальних потреб підприємництва;
- розроблення та впровадження системи стандартів надання адміністративних послуг;
- підвищення професійного рівня обізнаності суб'єктів МСП шляхом проведення тренінгів, навчань тощо.

Очікувані результати

- збільшення кількості суб'єктів малого та середнього підприємництва;
- збереження кількості найманих працівників на малих та середніх підприємствах на попередньому рівні;
- збільшення витрат на оплату праці працівників малих та середніх підприємств.

1.3. Система надання адміністративних послуг

Пріоритети

- забезпечення прозорості та спрощення процедури отримання адміністративних послуг.

Проблемні питання

- недостатнє матеріально-технічне забезпечення дозвільних органів;

- велика кількість документів та процедурних дій, що вимагаються для надання адміністративних послуг.

Цілі та завдання

- створення філії ЦНАП у Хортицькому районі;
- надання адміністративних послуг в електронній формі та доступ суб'єктів звернення до інформації про них з використанням мережі Інтернет через Єдиний державний портал адміністративних послуг;
- розширення переліку адміністративних послуг, які надаються суб'єктам звернень;
- запровадження надання послуг Державної міграційної служби через філії ЦНАП.

Очікувані результати

- суттєве спрощення процедури отримання адміністративних послуг;
- підвищення якості надання послуг суб'єктам звернення;
- зменшення витрат часу суб'єктів звернення на отримання адміністративних послуг;
- забезпечення відкритості та прозорості відносин між суб'єктами звернення, адміністраторами та суб'єктами надання адміністративних послуг.

1.4. Розвиток ринкової інфраструктури

Пріоритети

- формування сучасної інфраструктури ринку товарів та послуг, здатної задовольнити потреби населення в якісних товарах та послугах за доступними цінами, сприяння розвитку мережі загальнодоступних (за критеріями вартості товарів і послуг для споживачів) підприємств і закладів;
- забезпечення подальшого розвитку ринкових відносин на споживчому ринку.

Проблемні питання

- недосконалість законодавчої бази галузі;
- зниження купівельної спроможності населення;
- наявність несанкціонованої торгівлі;
- недостатня обізнаність кадрів щодо вимог чинного законодавства у даній сфері.

Цілі та завдання

- забезпечення реалізації державної політики у сфері обслуговування, спрямованої на подальший розвиток підприємницької діяльності та задоволення потреб мешканців міста у товарах та послугах відповідно до діючих стандартів;

- проведення ярмаркових заходів з продажу продовольчих товарів та сільськогосподарської продукції власного виробництва безпосередньо від товаровиробників за доступними цінами;
- сприяння впровадженню сучасних форм і методів обслуговування населення.

Очікувані результати

- збільшення обсягів товарообігу підприємств роздрібної торгівлі;
- розвиток сервісної інфраструктури для суб'єктів малого та середнього підприємництва;
- скорочення частки неформальних ринків за рахунок переведення торгуючих на узаконені ринки.

1.5. Розвиток туристичної галузі

Пріоритети

- створення умов для розвитку міжнародного та внутрішнього туризму в м. Запоріжжі;
- формування позитивного іміджу м. Запоріжжя в сфері туризму на зовнішньому та внутрішньому туристичному ринку;
- промоція м. Запоріжжя серед інших міст України та світу, в національних і міжнародних засобах масової інформації та мережі Інтернет;
- реалізація культурно-мистецьких проєктів всеукраїнського та міжнародного рівнів з метою популяризації культурних надбань міста, а також формування позитивного іміджу м. Запоріжжя як культурного і туристичного центру України.
- створення якісних туристичних продуктів на основі раціонального використання туристичних ресурсів, визначення напрямків пріоритетного розвитку туризму;
- популяризація історико-культурних та архітектурних пам'яток серед мешканців і гостей міста;
- забезпечення подальшого активного розвитку туристичної інфраструктури та потенціалу м. Запоріжжя.

Проблемні питання

- недостатня інформаційна підтримка туристичної галузі, а саме обмеженість представленості Запоріжжя на провідних галузевих діджитал-платформах (міжнародних та національних);
- неефективне використання сучасних інформаційних технологій для розвитку і промоції міста, внутрішніх і зовнішніх комунікацій, муніципального маркетингу;

- низький рівень використання туристичного потенціалу міста у сфері пізнавального туризму на основі культурної багатоманітності та історичної унікальності серед інших міст України;
- неефективне використання об'єктів промислового комплексу та індустріальної спадщини для динамічного розвитку інноваційних напрямів, а саме індустріального та ділового туризму в м. Запоріжжі;
- відсутність єдиного механізму, що дозволить збирати достовірні статистичні дані і визначати туристичний потік міста.

Цілі та завдання

- впровадження системного муніципального маркетингу і промоції туристичної привабливості міста;
- розвиток бізнесу та громадської активності у сфері туризму і супутніх галузях шляхом формування партнерств, підвищення доступності та прозорості надання адміністративних послуг, залучення додаткового фінансування з бюджету громадської участі та інших джерел;
- розроблення та промоція конкурентоспроможних туристичних продуктів шляхом застосування сучасних форм і способів просування товарів та послуг для туристів на цільових ринках, активне використання інформаційних технологій;
- створення єдиної системи збору та аналізу статистичних даних туристичної діяльності міста.

Очікувані результати

- формування іміджу Запоріжжя як міста, гостинного до туристів, спроможного до надання якісних туристичних і супутніх послуг у сфері пізнавального, подієвого, індустріального, та інших видів туризму;
- підвищення рейтингу м. Запоріжжя у провідних національних рейтингах (ТОП – 5 серед найбільш відвідуваних міст туристами України), які характеризують розвиток туризму та індустрії гостинності в Україні;
- створення конкурентоспроможних туристичних продуктів для мешканців та гостей міста;
- збільшення обсягів інвестицій в туристичну галузь;
- збільшення кількості суб'єктів туристичної діяльності, які реалізують туристичні продукти та забезпечують промоцію туристично-привабливих об'єктів і подій Запоріжжя;
- впровадження цілеспрямованого муніципального маркетингу для заохочення відвідування м. Запоріжжя туристичними групами та туристами;
- підвищення якості товарів та надання послуг у сфері індустрії гостинності;

- збільшення надходжень до бюджету міста від сплати туристичного збору та від податку на доходи, які формуються внаслідок реалізації товарів і туристичних послуг;
- формування плану дій щодо подальшого розвитку міської, туристичної та супутньої інфраструктури м. Запоріжжя;
- збільшення туристичного потоку до м. Запоріжжя.

2. Створення умов для зручної, безпечної та креативної урбаністики

2.1. Житлове господарство

Пріоритети

- підтримка задовільного технічного стану житлового фонду комунальної власності м. Запоріжжя.

Проблемні питання

- постійне зростання вартості енергоносіїв та тарифів на житлово-комунальні послуги внаслідок цього - погіршення платоспроможності споживачів;
- зношеність житлового фонду та внутрішньобудинкових мереж;
- обмеженість фінансових ресурсів на впровадження енергоефективних технологій та обладнання;
- велика кількість багаторічних зелених насаджень на прибудинкових територіях житлових будинків міста, які досягли граничної вікової межі та потребують знесення або омолодження.

Цілі та завдання

- забезпечення ефективного управління житловим фондом, залучення до управління та обслуговування житлового фонду суб'єктів підприємницької діяльності, як фізичних, так і юридичних осіб;
- забезпечення населення якісними житлово-комунальними послугами;
- технічне переоснащення комунальних підприємств;
- продовження роботи зі створення ОСББ, а також навчання старших по будинках та голів ОСББ для отримання ефективного власника житла;
- забезпечення ефективної роботи підвідомчих комунальних підприємств;
- проведення в межах виділених асигнувань комплексу робіт з утримання та ремонту житлового фонду, у тому числі робіт з енергозбереження;
- реконструкція та будівництво мереж тепло-, водозабезпечення і водовідведення міста із застосуванням енергозберігаючих технологій;
- подальше впорядкування та розвиток зелених насаджень міста;
- реалізація заходів з енергоефективності з використанням сучасних інноваційних технологій, раціональне використання енергоресурсів у житлово-комунальному господарстві;

- посилення системи контролю за використанням енергоресурсів.

Очікувані результати

- поліпшення стану житлового фонду та прибудинкових територій;
- технічне переоснащення комунальних підприємств;
- зменшення ризику виникнення аварійних ситуацій у системах життєзабезпечення та на інженерних спорудах міста;
- економія енергоресурсів через впровадження енергозберігаючих заходів;
- визначення ефективного управителя житловим фондом міста;
- створення нових ОСББ.

2.2. Благоустрій міста

Пріоритети

- забезпечення комплексного благоустрою території міста та розвитку інфраструктури у сфері дорожнього, мостового та зеленого господарства, безпека дорожнього руху та зовнішнє освітлення території міста.

Проблемні питання

- зношеність об'єктів благоустрою, незадовільний стан дорожнього покриття (руйнація, пошкодження, надлишок води в земляному полотні);
- понаднормативна зношеність дорожнього покриття, несуча здатність основ доріг міста не адаптована під багаторазові збільшення навантажень та інтенсивність дорожнього руху на вулицях і дорогах;
- недостатня освітленість вулиць та доріг, що спричиняє зростання кількості дорожньо-транспортних пригод, погіршення криміногенної ситуації та санітарного стану вулиць і доріг міста;
- відсутність повної інвентаризації та паспортизації об'єктів озеленення;
- відсутність достатньої кількості вільних земель під розміщення місць для поховання;
- застаріла спеціальна техніка на комунальних підприємствах галузі, строк експлуатації якої закінчується та, відповідно - недостатня кількість нової техніки.

Цілі та завдання

- підвищення експлуатаційних якостей та збереження технічно справного стану автомобільних доріг, забезпечення безперебійної роботи дорожньо-транспортної інфраструктури міста, безпеки руху транспорту та пішоходів;
- будівництво нових та відновлення непрацюючих мереж зовнішнього освітлення, покращення якості їх обслуговування та забезпечення безперебійної роботи;

- забезпечення належного догляду за зеленими насадженнями міста, подальший розвиток озеленення на територіях загального користування та зонах відпочинку мешканців міста;
- утримання міських фонтанів, пляжів, громадських туалетів, газонів, скверів, парків та поточний ремонт їх елементів (у тому числі енерго- та водопостачання);
- утримання міських кладовищ та поточний ремонт їх елементів, загальною площею 295,5 га;
- технічне переоснащення та забезпечення ефективної роботи підвідомчих комунальних підприємств.

Очікувані результати

- покращення загального зовнішнього вигляду міста;
- створення належних умов безпеки руху на дорогах та сучасних елементів дорожнього сервісу;
- здійснення реконструкції та капітального ремонту вулично-шляхової мережі міста для покращення технічного стану доріг міста та мостових споруд;
- забезпечення освітлення стратегічно важливих об'єктів міста (мости, магістралі міста, соціально-культурні та архітектурно-знакові споруди);
- розвиток та збереження технічно справного стану, підвищення експлуатаційних якостей та продовження строків служби усіх елементів благоустрою.

2.3. Розвиток транспортної інфраструктури

Пріоритети

- забезпечення якісного транспортного обслуговування мешканців та подальший розвиток транспортної інфраструктури м. Запоріжжя.

Проблемні питання

- високий рівень зносу рухомого складу електротранспорту, необхідність реконструкції тягових підстанцій та контактної мережі електротранспорту, капітального ремонту окремих ділянок трамвайного шляху;
- недосконалість механізму збирання проїзної плати;
- недостатня пропускна спроможність існуючого терміналу;
- застарілість радіотехнічних та світлотехнічних засобів забезпечення посадки;
- невідповідність існуючого огороження вимогам ІСАО;
- необхідність будівництва підстанції 35/6 кВ для живлення нового терміналу;
- недостатня спроможність існуючої системи відведення каналізаційних стоків при введенні в експлуатацію нового терміналу.

Цілі та завдання

- удосконалення системи оплати проїзду пасажирів, запровадження електронного квитка;
- технічне переоснащення міського електротранспорту;
- поліпшення технічного стану міського електротранспорту, подовження терміну його експлуатації шляхом проведення капітальних ремонтів;
- реконструкція трамвайних і тролейбусних ліній, тягових підстанцій з використанням новітніх технологій, конструкцій та спецчастин;
- організація критих місць для зберігання автотранспорту та паркувальних майданчиків;
- забезпечення безпеки польотів;
- забезпечення сертифікаційної придатності аеродрому;
- будівництво та реконструкція основних об'єктів аеропорту;
- збільшення кількості обслуговуючих авіаліній.

Очікувані результати

- покращення транспортного обслуговування мешканців міста шляхом підвищення рівня безпеки пасажирського транспорту, доступності транспорту для осіб з обмеженими можливостями, удосконалення та розширення транспортної мережі;
- мінімізація витрат на проведення ремонту техніки, загального зносу основних засобів до рівня, який забезпечує надійність та безпеку пасажирських перевезень;
- збільшення обсягу перевезень пасажирів електротранспортом;
- запровадження електронного квитка надасть можливість дозволити створити сприятливі умови для безготівкової оплати проїзду пасажирів в комунальному транспорті;
- придбання 10 нових електробусів із супутньою інфраструктурою дозволить зменшити кількість викидів та поліпшити екологічну ситуацію;
- легалізація роботи усіх автостоянок міста;
- забезпечення безпеки польотів та сертифікаційної придатності аеродрому, збільшення кількості обслуговуючих авіаліній.

3. Створення умов для високої якості життя

3.1. Охорона здоров'я

Пріоритети

- оптимізація мережі сімейних амбулаторій, в тому числі відокремлених, подальший розвиток інституту сімейної медицини в умовах нового механізму фінансування;
- укомплектування медичних закладів (установ) кваліфікованими медичними кадрами.

Проблемні питання

- моральна та технічна зношеність медичного обладнання та санітарного автотранспорту, незадовільний стан будівель медичних закладів, що створює певні проблеми для сталого функціонування галузі;
- відсутність централізованих поставок в регіон життєво необхідних лікарських засобів та виробів медичного призначення;
- питання укомплектованості галузі лікарськими кадрами – всього 71,3%, при цьому серед працюючих лікарів майже 21,7% - особи пенсійного віку.

Цілі та завдання

- зміцнення матеріально-технічної бази центрів первинної медично-санітарно допомоги (далі - ПМСД) шляхом модернізації існуючих амбулаторій загальної практики - сімейної медицини та оснащення Центрів ПМСД у відповідності до таблицю оснащення – наборами діагностичних тест-систем, сумками-холодильниками для транспортування вакцин, комп'ютерами та оргтехнікою;
- розвиток сучасної системи надання медичної допомоги матерям та дітям, направлений на зниження материнської та дитячої смертності;
- проведення активних заходів з раннього виявлення захворювань, насамперед соціальнонебезпечних: онкологічних, туберкульозу, СНІДу, серцево-судинних;
- здійснення капітальних ремонтів та реконструкцій будівель закладів охорони здоров'я;
- забезпечення жителів міста якісними, сертифікованими лікарськими засобами;
- збільшення товарообігу комунального підприємства «Примула» шляхом забезпечення лікарськими засобами та виробами медичного призначення бюджетних установ та закладів (в т.ч. і шляхом реімбурсації);
- задоволення потреби пацієнтів в стоматологічних послугах, – впровадження сучасних методів стоматологічного лікування.

Очікувані результати

- підвищення доступності первинної медичної допомоги, ефективності та і своєчасності діагностики найбільш поширених захворювань;
- забезпечення медичних закладів міста медикаментозними засобами та виробами медичного призначення для надання медичної допомоги, в т.ч. інвалідам;
- забезпечення продуктами лікувального харчування дітей, хворих на фенілкетонурію, імуносупресорами - хворих з пересадженими органами, ферментними препаратами - хворих на муковісцедоз, пероральними цукрознижуючими препаратами - хворих на цукровий діабет II типу;

- забезпечення медикаментами та обладнанням реанімаційних відділень дитячих лікарень та лікарень інтенсивного лікування;
- зниження показника малюкової смертності до 6,0‰ (з урахуванням зниження загальної кількості пологів по місту);
- підвищення показника виявлення при профілактичних оглядах онкологічної патології до 35,0%;
- підвищення показника виявлення при флюорографічних профілактичних оглядах на туберкульоз до 40,0%;
- підвищення якості медичної допомоги.

3.2. Освіта

Пріоритети

• розвиток системи дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти м. Запоріжжя відповідно до потреб та запитів громади щодо доступної якісної освіти в умовах реформування освітньої галузі України, яка забезпечує повноцінний розвиток кожної дитини і її успішну інтеграцію в українське суспільство та європейську спільноту, ефективно і раціональне використання бюджетних коштів.

Проблемні питання

- необхідність створення нового освітнього простору для навчання учнів перших, других та третіх класів за новим Державним стандартом початкової освіти;
- створення безпечних умов перебування дітей та учнів у закладах освіти міста;
- необхідність проведення капітальних ремонтів та реконструкцій окремих будівель закладів дошкільної та загальної середньої освіти міста.

Цілі та завдання

- розвиток системи дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти м. Запоріжжя відповідно до потреб та запитів громади щодо доступної якісної освіти в умовах реформування освітньої галузі України, яка забезпечує повноцінний розвиток кожної дитини і її успішну інтеграцію в українське суспільство та європейську спільноту, ефективно і раціональне використання бюджетних коштів;
  - розвиток простору нових можливостей Нової української школи;
  - реалізація права дітей на доступність і безоплатність дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти у межах державних вимог до їх змісту, рівня й обсягу, надання їм якісної освіти;
- забезпечення функціонування та розвитку відповідного освітнього середовища для дітей з особливими потребами шляхом подальшого впровадження інклюзивного та інтегрованого навчання в закладах дошкільної, загальної середньої освіти.

Очікувані результати

- формування оптимальної мережі закладів дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти міста;
- задоволення потреб мешканців міста в отриманні дітьми якісної дошкільної освіти;
- покращення якості провадження освітньої діяльності;
- створення умов для безпечного перебування дітей в закладах освіти міста.

3.3. Культура

Пріоритети

- реалізація державної політики у сфері культури, забезпечення позитивних тенденцій щодо розвитку галузі культури у сучасних економічних умовах, формування культурного простору для креативної економіки.

Проблемні питання

- необхідність подальшого розвитку базової мережі закладів культури шляхом створення закладів нових форматів, відкриття (будівництво) нових мистецьких шкіл (або філій) за індивідуальними проектами, зокрема, у Хортицькому, Бородинському, Осипенківському мікрорайонах;
- необхідність модернізації матеріально-технічної бази галузі культури через невідповідність сучасним вимогам (в сфері надання платних послуг, технічних можливостей), відсутність концертних стаціонарних майданчиків;
- недостатнє впровадження інновацій у галузі культури;
- відсутність приватних інвесторів, низька активність бізнесу у вирішенні проблем галузі культури;
- потреба щодо удосконалення культурного діалогу з громадськими організаціями у галузі культури.

Цілі та завдання

- збереження та модернізація мережі закладів культури, інфраструктури для формування сучасного культурного простору, здійснення реконструкцій та капітальних ремонтів;
- поліпшення культурного обслуговування населення шляхом реалізації міського проєкту «Культура та мистецтво - назустріч кожному» та різноманітних арт проєктів;
- проведення загальноміських заходів до державних та пам'ятних дат з метою виховання національної самосвідомості та почуття патріотизму;
- підтримка фестивальних рухів шляхом організації культурно-мистецьких проєктів всеукраїнського та міжнародного рівнів з метою формування позитивного іміджу м. Запоріжжя як культурного центру України;

- зміцнення та оновлення кадрового складу працівників галузі, удосконалення системи наставництва;
- активізація роботи щодо участі у національних та міжнародних інвестиційних проєктах та програмах (гранти). Розширення сфери надання платних послуг закладами культури;
- активізація взаємодії з громадськістю для створення території креативу з метою поєднання знань та інноваційних технологій.

Очікувані результати

- збереження та популяризація української культури та кіно, сприяння інтеграції українського національного мистецтва у світовий культурний простір;
- згуртування місцевої громади шляхом організації змістовного дозвілля мешканців міста;
- забезпечення широкого спектру якісних культурних послуг, що сприяють вихованню високих естетичних смаків мешканців міста ;
- задоволення культурних потреб та підтримка соціально незахищених верств населення;
- розкриття творчих здібностей усіх вікових груп мешканців міста у позашкільних, бібліотечних та клубних закладах;
- підняття престижу професії працівника культури, стимулювання та нарощування творчого потенціалу галузі;
- підвищення естетичної привабливості міського середовища у межах історичних ареалів.

3.4. Фізична культура і спорт

Пріоритети

- реалізація державної політики та формування єдиних міських підходів для задоволення потреб та інтересів територіальної громади з питань фізичної культури та спорту;
- участь у формуванні та реалізації державної молодіжної та сімейної політики, координація роботи з питань попередження насильства в сім'ї, сприяння інтелектуальному, фізичному, духовному розвитку дітей та молоді, підвищення ролі жінок у суспільстві;
- координація роботи діяльності підприємств, закладів, установ та організацій з питань фізичної культури та спорту, сім'ї та молоді з: надання якісних послуг населенню міста; виконання заходів з питань молодіжної, сімейної, гендерної політики; попередження насильства в сім'ї, сприяння інтелектуальному, фізичному, духовному розвитку дітей та молоді; підвищенню ролі жінок у суспільстві.

Проблемні питання

- недостатня кількість сучасних багатофункціональних спортивних

комплексів, плавальних басейнів, спортивних майданчиків з тренажерним обладнанням та штучним покриттям;

- незадовільний матеріально-технічний стан дитячо-юнацьких спортивних шкіл.

Цілі та завдання

- створення сприятливих умов для підготовки та участі спортсменів міста, вихованців дитячо-юнацьких спортивних шкіл у Чемпіонатах та Першостях України, Європи та Світу;
- збереження та подальший розвиток спортивної бази міста.

Очікувані результати

- збільшення кількості населення, яке регулярно використовує засоби фізичної культури для проведення активного дозвілля та забезпечення здорового способу життя до 11,9 %;
- збільшення кількості проведення спортивно-масових та фізкультурно-оздоровчих заходів на 1 %;
- створення належних умов для проведення навчально-тренувального процесу та покращення якості навчально-тренувального процесу, підвищення якості функціонування дитячо-юнацьких спортивних шкіл;
- збільшення кількості вихованців запорізьких ДЮСШ, що потрапили до складу збірної команди України і стали переможцями та призерами Чемпіонатів міста, області, України з видів спорту на 2%.

3.5. Соціальний захист

Пріоритети

- доступність до отримання якісних соціальних послуг та різних видів соціальної підтримки для громадян усіх рівнів мобільності;
- створення сучасних умов праці для працівників соціальної сфери;
- посилення адресності надання різних видів соціальної допомоги.

Проблемні питання

- відсутність Єдиного державного автоматизованого реєстру отримувачів усіх видів державної соціальної допомоги;
- збільшення кількості громадян, які потребують соціальної підтримки.

Цілі та завдання

- розвиток системи отримання інформації громадянами за допомогою впровадження новітніх технологій;
- модернізація програмного забезпечення системи соціального захисту населення з метою надання соціальних послуг в он-лайн режимі, скорочення часу перебування громадян в управліннях соціального захисту населення, розвиток можливості подання документів для отримання різних видів

соціальної допомоги в електронному вигляді, скорочення часу на обробку документів;

- підвищення ефективності соціальної підтримки за рахунок розвитку адресності її надання;
- забезпечення реалізації надання пільг та субсидій в грошовій готівковій та безготівковій формах;
- вдосконалення системи надання соціальних послуг відповідно до Державних стандартів;
- розширення мережі установ, що надають соціальні послуги бездомним особам;
- забезпечення додаткових до встановлених законодавством гарантій щодо соціального захисту окремих категорій мешканців м. Запоріжжя у рамках реалізації Міської комплексної програми соціального захисту населення, яка фінансується за рахунок коштів бюджету міста.

Очікувані результати

- удосконалення системи інформування населення, оперативне надання інформації щодо прийнятих рішень;
- підвищення обізнаності населення щодо їх прав на соціальну підтримку;
- забезпечення прозорості в роботі соціальної сфери;
- створення комфортних умов мешканцям міста при зверненні до управлінь;
- наближення соціальних послуг до населення;
- ефективне та раціональне використання робочого часу спеціалістами управлінь;
- надання різних видів державної соціальної допомоги сім'ям, які дійсно їх потребують;
- розширення комплексу надання соціальних послуг бездомним особам, зняття соціальної напруги серед зазначеної категорії громадян;
- забезпечення якісного надання соціальних послуг громадянам похилого віку, особам з інвалідністю, дітям з інвалідністю, сім'ям з дітьми та іншим громадянам, які перебувають у складних життєвих обставинах та кризових ситуаціях і потребують сторонньої допомоги;
- підвищення рівня соціального захисту малозабезпечених та непрацездатних громадян - мешканців міста Запоріжжя: дітей, осіб з інвалідністю, пенсіонерів, ветеранів, інших категорій громадян шляхом реалізації заходів Міської комплексної програми соціального захисту населення.

3.6. Підтримка сім'ї, молоді та дітей

Пріоритети

- реалізація державної політики з питань соціального захисту дітей на території міста;
- забезпечення прав, свобод і законних інтересів дітей;
- запобігання дитячій бездоглядності;
- розвиток та популяризація альтернативних форм сімейного виховання;
- формування активної життєвої позиції та соціальної моделі поведінки молоді міста;
- створення умов для забезпечення молодих сімей та одиноких молодих громадян міста житлом;
- попередження насильству, торгівлі людьми, дискримінації у молодіжному та сімейному середовищі;
- організація дозвілля дітей міста, насамперед, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки.

Проблемні питання

- погіршення соціального становища сімей;
- відсутність належних житлових та інших необхідних умов для забезпечення майбутнього дітей, молоді та сімей;
- вчинення психологічного, фізичного, економічного насильства у сім'ї та серед молоді;
- відсутність механізму щодо працевлаштування молоді, який би відповідав потребам молоді;
- відсутність інформаційної платформи, яка б сприяла обізнаності молоді у заходах, які спрямовані на реалізацію молодіжної політики.

Цілі та завдання

- розвиток сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- контроль за створенням належних умов для виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- ведення Єдиного електронного банку даних про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, і сім'ї потенційних усиновлювачів, опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів;
- координація діяльності з питань проведення будівельних робіт із забезпечення дитячих будинків сімейного типу міста житлом;
- сприяння улаштуванню дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, до сімейних форм виховання, в т.ч.: усиновлення, встановлення опіки чи піклування, улаштування в прийомну сім'ю, улаштування в дитячий будинок сімейного типу;

- сприяння облаштуванню предметами побуту, меблями, побутовою технікою, предметами тривалого вжитку, комп'ютерною технікою дитячих будинків сімейного типу;
- створення соціальної черги для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа;
- забезпечення необхідних заходів для зменшення скоєння правопорушень серед дітей міста;
- підвищення ефективності роботи з соціального захисту дітей;
- ведення Єдиного електронного банку даних дітей, які опинились у складних життєвих обставинах;
- відкриття відділення термінового влаштування Центру соціальної підтримки дітей та сімей «Затишна домівка»;
- сприяння соціальному, культурному, духовному та фізичному розвитку у сферах молоді та сім'ї;
- збереження та зміцнення фізичного здоров'я дітей та молоді, формування у громадян принципів раціональної статевої поведінки та здорового способу життя;
- надання пільгових довгострокових кредитів, молодим сім'ям та самотнім громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла;
- надання матеріальної підтримки учнівській та студентській молоді.

Очікувані результати

- створення і функціонування прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу як альтернативних форм сімейного виховання дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування;
- усиновлення, встановлення опіки чи піклування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування; забезпечення реалізації прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, на сімейне виховання;
- забезпечення захисту житлових прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- соціальна підтримка матерів з дітьми і вагітних жінок (останній триместр вагітності), які перебувають у складних життєвих обставинах, осіб з числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, віком від 18 до 23 років;
- зменшення кількості дітей, які опинились у складних життєвих обставинах, зменшення кількості дітей, що бродяжать, жебракують, допускають немедичне вживання спиртних напоїв та наркотичних речовин, залишають домівки та навчально-виховні заклади, шляхом проведення профілактичних рейдів спільно з секторами молодіжної превенції;
- популяризація здорових сімейних стосунків без насильства шляхом проведення інформаційних кампаній «Відповідальне батьківство»;

- підвищення рівня громадської активності, патріотичної свідомості молоді та залучення більшої кількості молоді до активної участі в міських заходах та проектах, спрямованих на підтримку інтелектуальної та обдарованої молоді;
- збільшення кількості залученої молоді до участі у заходах, спрямованих на пропагування здорового способу життя та профілактику негативних явищ в молодіжному середовищі;
- поліпшення житлових умов молодих сімей та одиноких молодих громадян, збільшення надання пільгових довгострокових кредитів, молодим сім'ям та одиноким громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла;
- збільшення надання матеріальної підтримки обдарованій учнівській та студентській молоді міста.

3.7. Зайнятість населення та заробітна плата

Пріоритети

- зростання доходів населення шляхом: офіційного працевлаштування працівників; виведення оплати праці з тіньового сектору у законодавчо встановлені межі, що сприятиме підвищенню рівня соціальних гарантій працівників; підвищення рівня оплати праці найманих працівників та зменшення її диференціації; погашення заборгованості з виплати заробітної плати;
- забезпечення гідного рівня матеріального добробуту та умов життя громадян шляхом дотримання державних соціальних стандартів;
- підвищення рівня заробітної плати, її випереджального зростання в порівнянні зі зростанням споживчих цін.

Проблемні питання

- неофіційне працевлаштування працівників;
- нарахування заробітної плати за кваліфіковану працю в мінімальному розмірі, застосування праці в скороченому режимі робочого часу, приховування та виплата заробітної плати в «конвертах»;
- наявність заборгованості із виплати заробітної плати працівникам підприємств та організацій небюджетної сфери.

Цілі та завдання

- проведення моніторингу у сфері оплати праці, в частині своєчасної і не нижчої за визначеним державою мінімальним розміром оплати праці;
- посилення ефективності роботи міської та районних комісій з питань погашення заборгованості із заробітної плати (грошового забезпечення) та соціальних виплат, додержання мінімальних гарантій в оплаті праці та легалізації заробітної плати, а також районних робочих груп з питань забезпечення реалізації рішень, спрямованих на підвищення рівня оплати

праці та дотримання норм законодавства в частині мінімальної заробітної плати;

- сприяння ліквідації заборгованості з виплати заробітної плати;
- дотримання умов колективних договорів, регіональної та галузевих угод у частині оплати праці, недопущення необґрунтованого зменшення заробітної плати;
- проведення роз'яснювальної роботи серед працівників та керівників суб'єктів господарювання різних форм власності щодо застосування норм трудового законодавства, сплати страхових внесків та переваг легалізації робочої сили шляхом проведення семінарів, круглих столів, поширення інформації в ЗМІ, інформаційних відвідувань роботодавців, щодо найбільш ефективних способів додержання законодавства про працю, письмових, усних консультацій тощо;
- проведення інспекційних відвідувань та невіїзних інспектувань з метою контролю за додержанням суб'єктами господарювання законодавства про працю, зокрема, в частині дотримання мінімальних державних гарантій в оплаті праці, легалізації трудових відносин та своєчасної виплати заробітної плати.

Очікувані результати

- посилення мотивації роботодавців щодо детінізації трудових відносин та доходів;
- зменшення темпів зростання заборгованості із заробітної плати по місту, запобігання виникненню нової заборгованості;
- збільшення розміру середньомісячної заробітної плати штатного працівника на 20,0% до 13548,0 грн.;
- збільшення кількості та якості наявних вакансій, які роботодавці надають до центрів зайнятості.

3.8. Охорона праці

Пріоритети

- покращення державної політики в галузі охорони праці, створення підґрунтя для побудови ефективної системи комплексного управління безпекою та гігієною праці.

Проблемні питання

- недостатній рівень навчання відповідальних осіб та працівників безпечним методам праці;
- недостатні обсяги фінансування профілактичних заходів з охорони праці;
- погіршення технічного стану та моральне зношення основних фондів.

Цілі та завдання

- поліпшення в організації системи управління охороною праці, шляхом надання практичної, консультативно - методичної допомоги суб'єктам господарювання з питань охорони праці;
- підвищення рівня знань з безпечної організації виконання робіт керівників, спеціалістів підприємств, установ та організацій міста, забезпечення інформацією щодо ефективних засобів дотримання трудового законодавства, в частині охорони праці та запобігання можливим її порушенням;
- покращення стану фінансування роботодавцями комплексних заходів з охорони праці;
- сприяння суб'єктам господарювання у створенні належних, безпечних і здорових умов праці;
- проведення профілактичних заходів, спрямованих на усунення шкідливих і небезпечних виробничих факторів.

Очікувані результати

- усунення порушень законодавчих та підзаконних нормативно-правових актів з питань охорони праці на підприємствах міста;
- зменшення випадків невиробничого та виробничого травматизму, професійних захворювань та інших випадків загрози життю, здоров'ю і працездатності людини у процесі трудової діяльності.

4. Створення умов для покращення довкілля та ресурсозбереження

4.1. Охорона навколишнього природного середовища

Пріоритети

- здійснення комплексу взаємоузгоджених заходів, спрямованих на поліпшення екологічного стану міста, відновлення і розширення природного середовища;
  - покращення стану атмосферного повітря;
  - зменшення впливу відходів на довкілля;
  - упорядкування існуючого водовідведення, покращення стану каналізаційних мереж та споруд на них;
  - підтримання сприятливого гідрологічного стану річок, попередження підтоплення території міста;
  - охорона та відтворення біологічного та ландшафтного різноманіття;
  - підвищення рівня суспільної екологічної свідомості.

Проблемні питання

- наявність у місті потужного промислового потенціалу, особливості розташування території міста (в долині р.Дніпро) та розташування основного промвузла з навітряної сторони до житлових районів міста;
  - забруднення атмосферного повітря;

- забруднення водних об'єктів скидами забруднюючих речовин із зворотними водами промислових підприємств та підприємств житлово-комунального господарства;
- великі обсяги утворення і накопичення промислових і побутових відходів.

Цілі та завдання

- поліпшення стану водних об'єктів, ліквідація негативних факторів впливу на навколишнє природне середовище;
- охорона та відтворення біологічного та ландшафтного різноманіття;
- підвищення рівня суспільної екологічної свідомості.

Очікувані результати

- збільшення площі та покращення стану існуючих зелених насаджень;
- збереження територій природно-заповідного фонду;
- підвищення екологічної свідомості населення, залучення широких кіл громадськості до важливих питань в сфері охорони навколишнього природного середовища;
- відновлення і підтримання гідрологічного режиму та санітарного стану водних ресурсів;
- надходження частини екологічного податку та надходження грошових стягнень за шкоду, заподіяну порушенням природоохоронного законодавства до міського бюджету у сумі 25,0 млн.грн.

4.2. Розвиток ресурсощадної та енергоефективної системи життєзабезпечення міста

Пріоритети

- впровадження енергозберігаючих та енергоефективних заходів на об'єктах бюджетної сфери, житлового фонду та комунальних підприємств міста у рамках реалізації Муніципального енергетичного плану м. Запоріжжя;
- реалізація заходів, спрямованих на зменшення викидів шкідливих речовин та парникових газів.

Цілі та завдання

- енергомоніторинг та управління споживанням енергетичних ресурсів бюджетними установами міста на базі електронної платформи енергоефективності;
- проведення Днів Сталої Енергії у м. Запоріжжі в рамках Європейського Тижня Енергоефективності відповідно до Європейської ініціативи «Угода мерів»;
- відшкодування відсоткових ставок за залученими в кредитно-фінансових установах кредитами, що надаються ОСББ та ЖБК на реалізацію

енергозберігаючих та енергоефективних проєктів у житлово-комунальному господарстві за рахунок коштів бюджету міста;

- початок реалізації комплексного проєкту з термомодернізації 60 будівель бюджетної сфери (I черга) із залученням кредитних коштів Європейського інвестиційного банку та проєкту термореновації 40 будівель бюджетної сфери із залученням кредитних коштів Німецького банку розвитку KfW;

- здійснення реконструкції системи теплозабезпечення зі встановленням ІТП у будівлях житлової та бюджетної сфери (97 об'єктів) у рамках цільових екологічних (зелених) інвестицій за рахунок коштів державного бюджету;

- закупівля електробусів для заміни дизельних автобусів.

Очікувані результати

- скорочення споживання паливно-енергетичних ресурсів бюджетними установами за рахунок здійснення комплексу заходів, у тому числі організаційних, за результатами аналізу енергоспоживання на базі інтернет-платформи енергомоніторингу;

- зменшення споживання теплової енергії на опалення будівель закладів освіти та охорони здоров'я за рахунок проведення їх термомодернізації;

- зменшення обсягів витрат з бюджету міста на оплату енергоносіїв;

- підвищення обізнаності мешканців міста, у тому числі молоді, про шляхи зменшення споживання теплової енергії на опалення, електроенергії, газу та води в побуті та комунальному господарстві;

- поліпшення енергоефективності конструкцій та внутрішньобудинкових систем теплозабезпечення житлових будівель, підвищення комфортності проживання в них;

- покращення екологічного стану міста внаслідок скорочення шкідливих викидів в атмосферу.

4.3. Техногенна безпека

Пріоритети

- створення умов щодо захисту населення від надзвичайних ситуацій, в тому числі військового характеру, шляхом запобігання таким ситуаціям, ліквідації їх наслідків і надання допомоги постраждалим;

- забезпечення безпеки життєдіяльності мешканців міста.

Проблемні питання

- великий ризик виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру (наявність 380 потенційно-небезпечних об'єктів, із яких - 19 хімічно-небезпечних);

- відсутність засобів індивідуального захисту мешканців міста на випадок виникнення аварії на хімічно-небезпечних об'єктах міста;

- невідповідність системи оповіщення населення в місті сучасним вимогам;
- незадовільний стан протипожежного захисту закладів охорони здоров'я, освіти, будинків підвищеної поверховості.

Цілі та завдання

- максимально можливе, економічно обґрунтоване зменшення ризику виникнення надзвичайних ситуацій;
- реалізація державної політики в сфері цивільного захисту населення й забезпечення готовності органів управління цивільного захисту міської ради та підпорядкованих їм сил і засобів до дій, спрямованих на запобігання і реагування на надзвичайні ситуації;
- забезпечення гарантованого рівня безпеки особистості, суспільства та навколишнього середовища в межах показників прийнятного ризику, критеріїв, які встановлюються для відповідного періоду соціально-економічного розвитку;
- забезпечення безпеки під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт;
- розроблення і реалізація заходів у сфері цивільного захисту, зокрема спрямованих на захист населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню, забезпечення техногенної та пожежної безпеки;
- забезпечення сталого функціонування суб'єктів господарювання в особливий період;
- організація та забезпечення життєдіяльності постраждалих від надзвичайних ситуацій, а також під час можливого ведення воєнних дій;
- забезпечення навчання з питань цивільного захисту посадових осіб виконавчих органів міської ради та суб'єктів господарювання комунальної власності;
- здійснення підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях;
- створення і використання місцевого матеріального резерву для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;
- організація роботи з дообладнання підвальних приміщень для укриття населення;
- створення системи інформування населення за допомогою мобільних операторів зв'язку.

Очікувані результати

- проведення в необхідному обсязі та своєчасно заходів, спрямованих на захист населення, природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій з мінімальними витратами фінансових і матеріальних ресурсів;
- зменшення ризиків (передумов) виникнення надзвичайних ситуацій;

- розширення можливостей аварійно-рятувальних служб, служб цивільного захисту міста з проведення рятувальних робіт у разі необхідності.

III. Джерела фінансування та матеріальні ресурси міста

1. Реалізація основних напрямків бюджетної політики

Пріоритети

- розроблення відповідних заходів для наповнення доходної частини бюджету міста;
- підвищення ефективності управління бюджетними коштами та оптимізація видатків бюджету міста.

Проблемні питання

- кількість договорів оренди земельних ділянок по юридичних особах не приведених до норм чинної нормативної грошової оцінки землі залишається суттєвою, близько 1 000 договорів (резерв орендної плати за землю від проведення відповідної роботи із землекористувачами щодо необхідності здійснення перерахунків вартості землі та перегляду договорів оренди складає понад 23,0 млн.грн.);

- зменшення фінансового ресурсу бюджету міста в 2020 році на суму щонайменш 150,0 млн.грн. Відповідно до норм бюджетного законодавства з початку наступного бюджетного року відрахування з державного бюджету частини (13,44%) акцизного податку з виробленого та ввезеного пального до місцевих бюджетів не буде передбачено (100% цього податку перераховуватиметься до спеціального фонду державного бюджету). Це призведе до суттєвого зменшення доходної частини та розбалансування місцевих бюджетів. А вже до теперішнього часу не визначено механізм відшкодування втрат від позбавлення їх джерела наповнення доходної частини у вигляді «місцевого» акцизу;

- відсутність додаткових коштів у зв'язку із скасуванням норми щодо індексації нормативної грошової оцінки земельних ділянок;

- недостатність обсягів освітньої та медичної субвенцій потребі у коштах на відповідні галузі.

Цілі та завдання

- взаємодія з Асоціацією міст України та центральними органами державної влади щодо вирішення питання визначення механізму компенсації втрат місцевих бюджетів в результаті позбавлення їх роздрібного акцизного податку з пального або встановлення джерел додаткових надходжень для досягнення збалансованості бюджету;

- спрямування коштів бюджету міста на впровадження енергоефективних та енергозберігаючих проєктів в бюджетній сфері міста, в тому числі шляхом здійснення запозичення від Європейського інвестиційного банку;

- продовження роботи зі зміцнення матеріально-технічної бази бюджетних закладів;
- спрямування коштів бюджету міста на заходи невідкладного характеру, роботи, пов'язані із закінченням будівництва, капітального ремонту, реконструкції та реставрації;
- забезпечення в повному обсязі потреб в асигнуваннях на: оплату праці працівників бюджетних установ відповідно до встановлених чинним законодавством умов праці й розміру мінімальної заробітної плати та проведення розрахунків за спожиті енергоносії, недопущення будь-якої простроченої заборгованості із зазначених видатків;
- забезпечення виконання боргових зобов'язань за місцевим боргом та за гарантійними зобов'язаннями за кредитами, одержаними під місцеві гарантії;
- подальший розвиток співпраці органів місцевого самоврядування з мешканцями міста з метою організації, проведення та реалізації Громадського бюджетування у м.Запоріжжі.

Очікувані результати

- приведення вартості земельних ділянок до норм чинної нормативної грошової оцінки землі та відповідно переукладання договорів оренди;
- максимально можливе використання наявних та вишукування інших резервів наповнення доходної частини бюджету міста;
- забезпечення фінансування в повному обсязі передбачених бюджетом міста видатків;
- забезпечення своєчасних та в повному обсязі розрахунків за борговими зобов'язаннями відповідно до укладених договорів;
- підвищення ефективності та прозорості використання бюджетних коштів.

2. Фінансовий стан комунальних підприємств міста

Пріоритети

- забезпечення прибутковості підприємств комунальної власності міста;
- підвищення енергоефективності підприємств комунальної власності міста;
- поліпшення матеріально-технічної бази підприємств комунальної власності міста.

Проблемні питання

- нестача фінансових ресурсів для капіталовкладень та технічного переоснащення виробництв;
- застаріла інженерна інфраструктура, низький рівень автоматизації виробничих процесів;

- високий рівень енергоспоживання та низький рівень енергоефективності;
- зростання тарифів на енергоносії, житлово-комунальні послуги;
- зростання дебіторської та кредиторської заборгованості на комунальних підприємствах;
- фінансова нестабільність підприємств комунальної власності міста та залежність від дотацій з місцевого бюджету.

Цілі та завдання

- впровадження заходів із пошуку додаткових джерел доходів та резервів з оптимізації витрат;
- розроблення та впровадження заходів з підвищення енергоефективності підприємств;
- оновлення, модернізація та технічне переоснащення основних засобів;
- організація процесів із залучення до програм міжнародної фінансової та технічної допомоги;
- залучення кредитних коштів міжнародних та інших фінансових інституцій.

Очікувані результати

- забезпечення ефективної роботи підприємств комунальної власності міста;
- збільшення доходів, оптимізація витрат та підвищення рентабельності підприємств комунальної власності міста;
- зменшення навантаження на бюджет міста;
- удосконалення матеріально-технічної бази підприємств комунальної власності міста;
- збільшення надходжень до бюджету міста;
- забезпечення підприємств комунальної власності міста висококваліфікованими кадрами;
- підвищення інвестиційної привабливості підприємств комунальної власності міста.

3. Управління майновими ресурсами комунальної власності міста

Пріоритети

- ефективне управління майном права комунальної власності, та забезпечення контролю за його використанням;
- забезпечення надходження коштів до місцевого бюджету від оренди та приватизації об'єктів комунальної власності;
- зменшення витрат з бюджету міста на утримання об'єктів комунальної власності, які не використовуються у діяльності суб'єктів права комунальної

власності, шляхом передачі в оренду та продажу цих об'єктів на конкурсних засадах;

- створення конкурентного середовища та підвищення чутливості підприємств, установ та організацій до вимог ринку;
- створення умов для залучення ефективних власників приватизованих об'єктів в інтересах міста;
- опрацювання пропозицій щодо ефективного використання вільних нежитлових приміщень, які можливо передати в оренду, використовувати під власні потреби, розподілити для використання під житло або передати в управління ОСББ тощо.

Проблемні питання

- зростання заборгованості з орендної плати у зв'язку з неспроможністю орендарів сплачувати її завчасно та в повному обсязі, а також, відсутність грошових коштів на рахунках боржників та майна, на які можливо звернути стягнення виконавчими службами за рішеннями судів;
- ускладнення процедури прийняття до комунальної власності територіальної громади м. Запоріжжя об'єктів електроенергетики державної та інших форм власності через невизначеність (неврегульованість) цього питання чинним законодавством України.

Цілі та завдання

- забезпечити облік об'єктів права комунальної власності та контроль за їх ефективним використанням;
- здійснення приватизації 10 об'єктів права комунальної власності.

Очікувані результати

- надходження коштів від орендної плати за об'єкти права комунальної власності міста до загального фонду міського бюджету у сумі не менш, ніж 13,0 млн.грн.;
- забезпечення надходження коштів до бюджету міста від відчуження комунального майна у сумі не менш, ніж 3,0 млн.грн.;
- актуалізація реєстру складу майна права комунальної власності.

4. Територіальний розвиток міста та регулювання земельних відносин

Пріоритети

- реалізація програми раціонального використання території та комплексного містобудівного розвитку міста Запоріжжя;
- реалізація повноважень міської ради в галузі земельних відносин відповідно до Земельного кодексу України та законодавства.

Проблемні питання

- невідповідність договорів оренди земельних ділянок новій нормативній грошовій оцінці земель м. Запоріжжя;

- ускладнена процедура розмежування земель різних форм власності.

Цілі та завдання

- розроблення детальних планів окремих територій м. Запоріжжя;
- розроблення науково-проектної документації щодо визначення меж і режимів використання пам'яток архітектури та містобудування в межах історичного ареалу «Старий Олександрівськ»;
  - проведення земельних торгів;
  - залучення коштів до бюджету розвитку міста для створення та розвитку об'єктів інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури;
  - адресація м. Запоріжжя на території о. Хортиця (вул. Наукове містечко);
  - створення нових даних (реєстрів) з метою розвитку Муніципальної геоінформаційної системи містобудівного кадастру;
  - проведення широкомасштабної роз'яснювальної роботи серед орендарів щодо необхідності приведення у відповідність до чинного законодавства та рішень Запорізької міської ради договорів оренди земельних ділянок;
  - проведення претензійно-позовної роботи з особами, договори оренди землі яких не відповідають вимогам чинного законодавства.

Очікувані результати

- надходження до бюджету міста плати за землю у сумі 910,5 млн.грн. та коштів від продажу земельних ділянок у сумі 4,5 млн.грн.;
- надходження до бюджету міста 6,5 млн.грн. коштів пайової участі та 860,0 тис.грн. - від продажу права на оренду земельних ділянок шляхом аукціону.

5. Закупівля товарів, робіт та послуг для потреб міста

Пріоритети

- дотримання вимог прозорості при здійсненні закупівель товарів, робіт і послуг для потреб територіальної громади м. Запоріжжя;
  - добросовісна конкуренція серед учасників;
  - максимальна економія та ефективність;
  - відкритість та прозорість на всіх стадіях закупівель;
  - недискримінація учасників;
  - об'єктивна та неупереджена оцінка тендерних пропозицій;
  - запобігання корупційним діям і зловживанням;
  - подальше застосування електронної системи закупівель ProZorro для проведення закупівель, на які не поширюється дія Закону України «Про публічні закупівлі».

Проблемні питання

- запобігання проявам корупції у сфері публічних закупівель;
- розвиток добросовісної конкуренції у цій сфері;
- часті зміни в законодавстві, неоднозначність тлумачення окремих позицій нормативно-правових актів у сфері закупівель;
- відсутність чітко визначеного механізму порівняння цінового критерію з неціновими при визначенні переможця торгів, тобто відсутність методики загальної оцінки пропозицій учасників торгів.

Цілі та завдання

- забезпечення ефективного й прозорого здійснення закупівель;
- удосконалення існуючих заходів, спрямованих на підвищення ефективності здійснення публічних закупівель, що забезпечить прозорість їх здійснення, розвиток конкурентного середовища та добросовісної конкуренції у сфері закупівель;
- досягнення оптимального і раціонального використання коштів;
- підвищення рівня конкуренції у сфері публічних закупівель та зниження рівня корупції;
- проведення моніторингу цін перед здійсненням закупівлі товарів або послуг, для яких існує постійно діючий ринок.

Очікувані результати

- максимальна прозорість при проведенні процедур закупівель;
- ефективність і економність витрачання коштів;
- зниження рівня корупції і зловживань у сфері публічних закупівель.

Програма містить додатки, які є невід'ємною частиною до неї, а саме:

- Додаток 1. Основні показники економічного і соціального розвитку м.Запоріжжя на 2020 рік.
- Додаток 2. Перелік місцевих програм, які передбачається фінансувати у 2020 році.
- Додаток 3. Перелік інвестиційних проєктів, які передбачається фінансувати у 2020 році.

Секретар міської ради

Р.О.Пидорич

Основні показники розвитку м.Запоріжжя на 2020 рік

Показники	Одиниця виміру	2018рік	2019 рік (очікуване)	2020 рік	у % до 2019 р.
Розвиток основних сфер економічної діяльності					
Обсяг реалізованої промислової продукції у діючих цінах - всього	млн.грн.	157113,8	145958,7	150775,4	103,3
Обсяг реалізованої промислової продукції у розрахунку на душу населення	тис.грн.	210028,9	196688,6	204780,0	104,1
Показники рівня життя					
Середньомісячна заробітна плата одного штатного працівника	грн.	9256,46	11100,0	13431,0	121,0
Фонд оплати праці штатних працівників	млн.грн.	24860,21	28904,40	32718,00	113,2
Середньорічна чисельність наявного населення	тис.осіб	223,737	217,000	212,5	97,9
Інвестиційна та зовнішньоекономічна діяльність					
Обсяг капітальних інвестицій у фактичних цінах	млн.грн.	9 720 200	11 250 200	11 920 100	106,0
Обсяг зовнішньоторговельного обігу товарів, всього	млн.дол.США	4 643,7	4 279,2	4 489,3	104,9
обсяг експорту товарів	млн.дол.США	3 124,5	2 743,3	2 861,3	104,3
обсяг імпорту товарів	млн.дол.США	1 519,2	1 535,9	1 628,1	106,0
Обсяг прямих іноземних інвестицій, залучених упродовж року	млн.дол.США	2,3	10,5	10,5	100,0
загальний обсяг на кінець звітної періоду	млн.дол.США	852,7	872,8	883,3	101,2
Житлово-комунальне господарство					
Дебіторська заборгованість за житлово-комунальні послуги у житлово-комунальному господарстві	млн.грн.	1444,06	1716,32	2174,15	126,68
Темп зростання (зниження) дебіторської заборгованості за житлово-комунальні послуги, у % до початку звітної року	%	88,31	38,03	28,36	74,57
Обсяг боргу населення за житлово-комунальні послуги (послуги з утримання будинків та прибудинкових територій, послуги з тепло-, водопостачання та водовідведення)	млн.грн	1193,24	1799,21	1957,28	130,55
Рівень оплати населенням житлово-комунальних послуг(послуги з утримання будинків та прибудинкових територій, послуги з тепло-, водопостачання та водовідведення)	%	83,36	62,69	87,55	139,66

Показники	Одиниця виміру	2018 рік	2019 рік (очікуване)	2020 рік	у % до 2019 р.
Система управління об'єктами комунальної власності					
Приватизація, списання, відчуження рухомого майна об'єктів комунальної власності міста	тис.грн.	9600,08	7775,0	3000,0	38,6
Оренда об'єктів комунальної власності міста	тис.грн.	22218,87	16000	13000	81,25
Продаж земельних ділянок	тис.грн.	8 999,7	11 625,0	4 500,0	38,7
Розвиток сфери послуг					
Обсяг роздрібногo товарообороту підприємств, основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля	млн.грн.	18716,1	20404,8	22241,2	109,0
у т.ч. на одну особу	грн.	25220,5	27773,0	30580,0	110,1
Обсяг реалізованих послуг (у ринкових цінах) – всього	млн.грн.	11413,0	12010,1	12610,6	105,0
Обсяг послуг, реалізованих населенню	млн.грн.	3001,3	3512,2	3863,4	110,0
Обсяг реалізованих послуг усім категоріям споживачів у розрахунку на одну особу	грн.	15379,7	16346,9	17338,9	106,0
Розвиток малого і середнього підприємництва					
Кількість малих підприємств	од.	8691	8995	9310	103,5
Кількість середніх підприємств	од.	318	330	343	103,9
Кількість зареєстрованих підприємців – фізичних осіб	осіб	35872	36769	37688	102,5
Витрати на оплату праці працівників малих підприємств	млн.грн.	2034,6	2339,8	2690,8	115,0
Витрати на оплату праці працівників середніх підприємств	млн.грн.	5862,3	7034,8	8441,8	120,0
Кількість найманих працівників малих підприємств	тис.осіб	35,2	34,9	34,9	100,0
Кількість найманих працівників середніх підприємств	тис.осіб	64,0	61,5	61,5	100,0
Середньомісячна заробітна плата найманих працівників малих підприємств	грн.	4811	5588	6427	115,0
Середньомісячна заробітна плата найманих працівників середніх підприємств	грн.	7629	9536	11443	120,0

Секретар міської ради

Р.О. Пидорич